

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

*2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	5
2. მომზადების საფუძველი.....	5
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა.....	5
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	17
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	19
6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	19
7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	20
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	25
9. ძირითადი საშუალებები.....	27
10. იჯარა.....	28
11. არამატერიალური აქტივები	29
12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები.....	29
13. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	30
14. ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	31
15. სუბორდინირებული ვალი	32
16. გადასახადები.....	32
17. საკუთარი კაპიტალი.....	34
18. პირობითი ვალდებულებები	35
19. წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	37
20. პერსონალზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები.....	38
21. რისკის მართვა.....	39
22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	52
23. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	56
24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	56
25. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	59



EY LLC
Kote Abkhazi Street, 44
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
Fax: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს იუაი
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „პაშა ბანკი საქართველოს“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „პაშა ბანკი საქართველოს“ (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობის ვართ ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი), და შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების 24-ე შენიშვნაზე, რომელშიც აღწერილია დაკავშირებულ მხარეებთან ბანკის გარიგებების მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

ბანკის 2022 წლის მმართველობით ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ბანკის 2022 წლის მმართველობით ანგარიშში, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ბანკის 2022 წლის მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობის და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.



Building a better
working world

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული საადრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული საადრიცხვო შეფასებების გონივრულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.



**Building a better
working world**

- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

აუდიტის კომიტეტს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

2023 წლის 22 თებერვალი

თბილისი, საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2022	2021
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	62,542	42,380
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	46,927	50,662
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	350,885	294,973
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	43,861	42,059
ძირითადი საშუალებები	9	2,420	3,827
აქტივის გამოყენების უფლება	10	3,766	5,412
არამატერიალური აქტივები	11	5,255	4,863
სხვა აქტივები	12	2,854	1,819
სულ აქტივები		518,510	445,995
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	13	106,687	123,135
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	14	272,031	201,987
ანარიცხები	18	356	240
საიჯარო ვალდებულებები	10	3,772	6,147
სუბორდინირებული ვალი	15	26,559	30,222
სხვა ვალდებულებები	12	6,290	5,186
სულ ვალდებულებები		415,695	366,917
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	17	129,000	103,000
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	17	1,155	1,155
დაგროვილი დანაკლისი		(27,340)	(25,077)
სულ საკუთარი კაპიტალი		102,815	79,078
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		518,510	445,995

ხელმოწერილია ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2023 წლის 22 თებერვალს:

ნიკოლოზ შურღია



სელიმ ბერენტი




დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

ფინანსური დირექტორი,
დირექტორთა საბჭოს წევრი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2022	2021
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	62,542	42,380
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	46,927	50,662
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	350,885	294,973
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	43,861	42,059
ძირითადი საშუალებები	9	2,420	3,827
აქტივის გამოყენების უფლება	10	3,766	5,412
არამატერიალური აქტივები	11	5,255	4,863
სხვა აქტივები	12	2,854	1,819
სულ აქტივები		518,510	445,995
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	13	106,687	123,135
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	14	272,031	201,987
ანარიცხები	18	356	240
საიჯარო ვალდებულებები	10	3,772	6,147
სუბორდინირებული ვალი	15	26,559	30,222
სხვა ვალდებულებები	12	6,290	5,186
სულ ვალდებულებები		415,695	366,917
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	17	129,000	103,000
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	17	1,155	1,155
დაგროვილი დანაკლისი		(27,340)	(25,077)
სულ საკუთარი კაპიტალი		102,815	79,078
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		518,510	445,995

ხელმოწერილია ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2023 წლის 22 თებერვალს:

ნიკოლოზ შურღია

დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

სელიმ ბერენტი

ფინანსური დირექტორი,
დირექტორთა საბჭოს წევრი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	<i>შენიშვნა</i>	2022	2021
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით			
გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		36,890	28,931
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		4,664	4,296
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		1,747	603
		43,301	33,830
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ		(8,728)	(6,737)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(6,469)	(6,705)
სუბორდინირებული ვალი		(1,478)	(1,633)
საიჯარო ვალდებულებები		(228)	(405)
		(16,903)	(15,480)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		26,398	18,350
საკრედიტო ზარალის დარიცხვა/გაუქმება პროცენტიან აქტივებზე	5,6,7,8,18	(4,667)	3,078
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის შემდეგ		21,731	21,428
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან			
-გარიგებები		10,916	9,946
-საკურსო სხვაობები		(1,468)	(7,483)
წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან:	19	1,028	56
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან		3,042	1,716
საკომისიო ხარჯი		(2,014)	(1,660)
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებიდან	7	202	(55)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		103	604
არასაპროცენტო შემოსავალი		10,781	3,068
პერსონალზე გაწეული ხარჯი	20	(19,450)	(15,391)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(9,601)	(6,541)
ცვეთა და ამორტიზაცია	9, 10, 11	(5,544)	(5,815)
ანარიცხები		(80)	(39)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(100)	(942)
არასაპროცენტო ხარჯი		(34,775)	(28,728)
ზარალი დაბეგვრამდე		(2,263)	(4,232)
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)	16	-	226
წლის წმინდა ზარალი		(2,263)	(4,006)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(2,263)	(4,006)

5-60 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	დაგროვილი დანაკლისი	სულ საკუთარი კაპიტალი
1 იანვარი, 2021 წ.	103,000	1,155	(21,071)	83,084
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	–	(4,006)	(4,006)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	103,000	1,155	(25,077)	79,078
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	–	(2,263)	(2,263)
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება (მე-17 შენიშვნა)	26,000	–	–	26,000
31 დეკემბერი, 2022 წ.	129,000	1,155	(27,340)	102,815

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	<i>შენიშვნა</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		43,052	36,784
გადახდილი პროცენტი		(21,222)	(12,402)
მიღებული საკომისიო		3,024	1,716
გადახდილი საკომისიო		(2,043)	(1,685)
უცხოურ ვალუტაში შემდგარი გარიგებებიდან ზარალით შემცირებული რეალიზებული შემოსულობა		10,916	9,946
პერსონალზე გაწეული ხარჯების გადახდა		(18,140)	(15,411)
გადახდილი ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები		(9,677)	(7,399)
მიღებული სხვა შემოსავალი		6	3
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		5,916	11,552
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(927)	(6,562)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		(88,005)	8,134
სხვა აქტივები		(523)	(236)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/კლება</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		654	(6,422)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ		97,194	1,730
სხვა ვალდებულებები		(2,054)	(129)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		12,255	8,067
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა	8	(20,449)	(3,100)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან	8	16,529	6,500
ძირითადი საშუალებების შესყიდვები		(519)	(481)
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		72	466
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(2,078)	(1,964)
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(6,445)	1,421
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი თანხის დაფარვა		(2,071)	(2,891)
შემოსულობა სააქციო კაპიტალის გამოშვებიდან	17	26,000	-
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული / (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		23,929	(2,891)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(9,575)	(3,360)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(2)	25
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		20,162	3,262
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	5	42,380	39,118
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლოს	5	62,542	42,380

5-60 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „პაშა ბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 2012 წლის 17 დეკემბერს, როგორც საქართველოს კანონმდებლობის ფარგლებში მოქმედი სააქციო საზოგადოება. ბანკი საქმიანობს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდეგში „სებ“) მიერ 2013 წლის 17 იანვარს გაცემული საბანკო ლიცენზიით (საიდენტიფიკაციო კოდი: 404433671).

ბანკი იღებს ანაბრებს, გაცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და სთავაზობს სხვა საბანკო მომსახურებას თავის კომერციულ მომხმარებლებს. ბანკი აგრძელებს საცალო ბაზარზე გაფართოებას საფირმო სახელწოდებით „რე|ბანკი“ (Re|Bank), ბანკის აქციონერების მიერ დამტკიცებული სტრატეგიული ინიციატივების საფუძველზე.

2017 წლიდან ბანკი „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის“ წევრია. სისტემა ფუნქციონირებს „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად და აზღვევს რეზიდენტი და არარეზიდენტი ფიზიკური პირების ყველა ტიპის დეპოზიტს 5,000 ლარამდე, გარკვეული გამონაკლისებით.

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკი საქართველოში ოთხი მომსახურების ოფისითაა წარმოდგენილი. ბანკის ოფისიური მისამართია: ილია ჭავჭავაძის გამზირი 37მ, 0179, თბილისი, საქართველო.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის 100%-იანი წილის მფლობელი იყო აზერბაიჯანული კომპანია ლსს „პაშა ბანკი“ (შემდგომში „მშობელი საწარმო“). 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საბოლოო მფლობელები არიან ქ-ნი ლეილა ალიევა, ქ-ნი არზუ ალიევა, ბ-ნი არიფ ფაშაევი და ბ-ნი მირ ჯამალ ფაშაევი, რომლებიც ბანკზე ერთობლივ კონტროლს ახორციელებენ.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მშობელი საწარმოს მიერ ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერი უფლებამოსილია ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანოს მისი გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ბანკმა პირველად გამოიყენა გარკვეული სტანდარტები და ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ბანკს ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

სტანდარტებში შესული, ქვემოთ მოცემული, ცვლილებების პირველად გამოყენება მოხდა 2022 წელს, რის შედეგადაც სააღრიცხვო პოლიტიკასა და სხვა განმარტებით შენიშვნებში შესაბამისი ცვლილებები აისახა.

- ▶ „კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“ – შესწორებები ფასს 3-ში
- ▶ ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე – ცვლილებები ბასს 16-ში
- ▶ „წაგებიანი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯები“ – შესწორებები ბასს (IAS) 37-ში
- ▶ ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ - შვილობილი საწარმო, როგორც საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს
- ▶ ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ - ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები
- ▶ ბასს (IAS) 41 – „სოფლის მეურნეობა“ – გადასახადით დაბეგრვა სამართლიანი ღირებულების შეფასებებში

2022 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შესულ ცვლილებებს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე გავლენა არ მოუხდენია.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არა ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენება.

ბანკი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს. ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კვოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

საწყისი აღიარება

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ბანკმა აქტივის ან ვალდებულების შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რომელიც მოითხოვს აქტივების და ვალდებულებების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

საწყისი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ინსტრუმენტების მართვის ბიზნეს მოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და ამ თანხას ემატება ან აკლდება გარიგების დანახარჯები. გამონაკლისს წარმოადგენს ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

ბანკი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით
- ▶ სამართლიანი ღირებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ბანკი თავისი წარმოებული ინსტრუმენტების პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ბანკმა შესაძლოა განსაზღვროს ფინანსური ინსტრუმენტი სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

ფინანსური ვალდებულებები, გარდა სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური თავდებობებისა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი სავაჭროდ არიან ფლობილი, წარმოებული ინსტრუმენტებია ან გამოიყენება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრება.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ბანკი მხოლოდ მაშინ აფასებს ამორტიზებული ღირებულებით მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსურ ინვესტიციებს, თუ ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნეს მოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ:

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ბანკი თავის ბიზნეს მოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესოდ ასახავს, როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს მისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად.

ბანკის ბიზნეს მოდელი არ ფასდება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე. ის აფასებს აგრეგირებული პორტფელების უმაღლეს დონეზე და ის ეფუძნება ემპირიული ფაქტორების საფუძველზე, როგორც არის შემდეგი:

- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელი პერსონალის მიმართ.
- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ღირებულება და ვადები ბანკის შეფასების სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს წარმოადგენს.

ბიზნეს მოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება, „ყველაზე ცუდი“ და „სტრესული შემთხვევის“ სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ საწყისი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადების რეალიზაცია ბანკის თავდაპირველი მოლოდინისგან განსხვავებულად ხდება, ბანკი ამ ბიზნეს მოდელის დანარჩენი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას კი არ ცვლის, არამედ ამ ინფორმაციას ითვალისწინებს მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

SPPI-ტესტი

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე სტადიის სახით, იმის განსასაზღვრად, აკმაყოფილებს თუ არა ის SPPI-ტესტის მოთხოვნებს, ბანკი ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს აფასებს.

„ძირითადი თანხა“ ტესტირების მიზნებისთვის განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება საწყისი აღიარებისას და შეიძლება შეიცვალოს ფინანსური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ მოხდა ძირითადი თანხის დაფარვა ან პრემიის/დისკონტის ამორტიზაცია).

სასესხო გარიგებებში პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები, ჩვეულებრივ, წარმოადგენს გადახდებს ფულის დროითი ღირებულების და საკრედიტო რისკისთვის. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად, ბანკი იყენებს მსჯელობას და ითვალისწინებს ისეთ შესაბამის ფაქტორებს, როგორც არის ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც განისაზღვრება საპროცენტო განაკვეთი.

ამისგან განსხვავებით, სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც ითვალისწინებს რისკის მინიმუმზე მეტ მოცულობას ან იმ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მერყეობა, რომლებიც არ უკავშირდება სესხის დაფარვის ძირითად პირობებს, არ წარმოშობს ისეთ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ თანხაზე. ასეთ შემთხვევებში, ფინანსური აქტივი სამართლიანი ღირებულებით უნდა შეფასდეს, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

აკრედიტივები და სესხების გაცემის ვალდებულება

ბანკი მომხმარებლებს სთავაზობს აკრედიტივებს და სესხებს. სესხების გაცემის ვალდებულება და აკრედიტივები ისეთი ვალდებულებებია, რომელთა მიხედვითაც, ნაკისრი ვალდებულების ვადის განმავლობაში ბანკს ევალება სესხის გაცემა მომხმარებლისთვის წინასწარ დადგენილი პირობებით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ვალდებულების შესრულების გარანტია

ვალდებულების შესრულების გარანტია არის ხელშეკრულება, რომელიც ითვალისწინებს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ვალდებულების შესრულების გარანტიით საკრედიტო რისკი არ გადაიცემა. ვალდებულების შესრულების გარანტიის ხელშეკრულებების მიხედვით, რისკი არის იმის ალბათობა, რომ მეორე მხარე ვერ შესრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. შესაბამისად, ვალდებულების შესრულების გარანტიები არ ჩაითვლება ფინანსურ ინსტრუმენტებად და, ამრიგად, არ ექვევა ფასს 9-ის მოქმედების არეალში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია

ბანკი არ ახდენს მისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი საწყისი აღიარების შემდეგ, ისეთი გამოწვევის შემთხვევების გამოკლებით, რომელშიც ბანკი შეცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არ ხდება. 2022 წელს ბანკს არ მოუხდენია მისი რომელიმე ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების რეკლასიფიკაცია.

რესტრუქტურიზებული სესხები

თუ შესაძლებელია, უზრუნველყოფის საკუთრებაში მიღების ნაცვლად, ბანკი ახდენს სესხების რესტრუქტურიზაციას. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას.

ბანკმა შეწყვიტა ისეთი ფინანსური აქტივის აღიარება, როგორც არის მომხმარებლებზე გაცემული სესხი, პირობების განმეორებით შეთანხმებისას როდესაც ის არსებითად ახალი სესხი ხდებოდა, რისი სხვაობაც აღიარდება აღიარების შეწყვეტით წარმოშობილი შემოსულობის ან ზარალის სახით, იმ პირობით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე აღრიცხული იქნება. ახლად აღიარებული სესხების კლასიფიცირება ხდება პირველ სტადიად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისთვის, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ახალი სესხი ითვლება შექმნილ ან შექმნილ გაუფასურებულ სესხად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა მომხმარებელზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, ბანკი, სხვა საკითხებთან ერთად, ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაქტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს ცვლილება ინსტრუმენტის SPPI კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

თუ ცვლილება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, ცვლილება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადებში მომხმარებელს ბანკი აღრიცხავს, როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც წარმოდგენილია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილ საპროცენტო ამონაგებში და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებით განპირობებულ წმინდა შემოსულობაში/(ზარალში), თუ უკვე არ არის აღრიცხული გაუფასურების ზარალი.

ცვლილებებისთვის, რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ბანკი ასევე განმეორებით აფასებს ხომ არ არსებობდა მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში, ან აქტივები ხომ არ უნდა იყოს კლასიფიცირებული გაუფასურებულად. აქტივი, რომელიც მოდიფიცირების შედეგად გაუფასურებულად არის კლასიფიცირებული, შეიძლება აღრიცხოს მე-2 ან მე-3 სტადიის სახით, თუ დაკმაყოფილებულია გარკვეული კრიტერიუმები ბანკის დამტკიცებული მეთოდოლოგიის მიხედვით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ბანკმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და არსებითი დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ბანკმა (ა) ან გადასცა აქტივზე არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, (ბ) ან არც გადასცა და არც შეინარჩუნა აქტივზე არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ მან გადასცა აქტივის კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, აქტივის აღიარება ხდება შენარჩუნებული მონაწილეობის პირობით. შენარჩუნებული მონაწილეობა, რომელიც იძენს გარანტიის ფორმას გადაცემულ აქტივზე, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ ანაზღაურების მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით, რომლის გადახდაც შეიძლება ბანკს მოეთხოვოს.

ჩამოწერები

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ან ნაწილობრივ, ან მთლიანად მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკი შეწყვეტს მათი ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა აღემატება დაგროვილი ცვეთის რეზერვს, სხვაობა თავდაპირველად აღირიცხება რეზერვზე დამატების სახით, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებაში. ნებისმიერი შემდგომი ანაზღაურება განეკუთვნება საკრედიტო ზარალის ხარჯს. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან მოდიფიცირება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომლებსაც აქვს გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან სახელშეკრულებო ვალდებულებებისაგან.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

ბანკის სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სარგებლის განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად არ არის ხელმისაწვდომი და, შესაბამისად, არ აისახება, როგორც ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების შემადგენელი ნაწილი ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. სავალდებულო რეზერვი შედის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების მუხლში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა

ბანკი, როგორც მოიჯარე

ბანკი იყენებს აღიარების და შეფასების ერთ მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ბანკი აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ გადაიხადოს საიჯარო გადასახდელები და აქტივის გამოყენების უფლებები, რომლებიც წარმოადგენს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

ბანკი აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღისთვის (ანუ იმ თარიღით, როდესაც საიჯარო აქტივი ხელმისაწვდომია გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ყოველი ხელახალი შეფასებისას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების და იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე გადახდილი იჯარების თანხებს, რასაც აკლდება მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები. თუ ბანკს არ აქვს გონივრული რწმენა იმისა, რომ იჯარის ვადის ბოლოს მოიპოვებს საიჯარო აქტივის მესაკუთრეობის უფლებას, აღიარებულ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთას არიცხავს წრფივი მეთოდით სავარაუდო სასარგებლო მომსახურებისა და იჯარის ვადებს შორის უმოკლეს ვადაზე. აქტივის გამოყენების უფლება ცვეთას ექვემდებარება.

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღისთვის ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულ მისაღები იჯარის წამახალისებელი გადახდებით, ცვლადი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებით, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც არ არის მიბმული ინდექსზე ან განაკვეთზე, აღიარებულია იმ პერიოდის ხარჯად, რომლის განმავლობაშიც დგება გადახდის გამომწვევი მოვლენა ან გარემოება.

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ბანკი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, თუ საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება იჯარის გადახდის შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიცირება ან ცვლილება, თუ იცვლება არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები ან ცვლილება შედის საიჯარო აქტივის შესყიდვის შეფასებაში.

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა

ბანკი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარების შემთხვევაში, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის ოფციონს). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს დაბალი ღირებულების მქონედ მიჩნეული საოფისე აღჭურვილობის იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადახდების აღიარება ხდება ხარჯად წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში.

განახლების ოფციონის მქონე ხელშეკრულებების იჯარის ვადის განსაზღვრა განსჯის საფუძველზე

ბანკი იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას იმ ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის გახანგრძლივების ოფციონი, თუ არსებობს ამ ოფციონის აღსრულების გონივრული რწმენა, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომლებსაც მოიცავს იჯარის შეწყვეტის ოფციონი, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მისი გამოყენება არ მოხდება.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგადაფარვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ საწარმოს და ყველა კონტრაქტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ეს პირობები, ზოგადად, არ სრულდება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებში და შესაბამისი აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გადასახადები

მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის საწყისი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელიც სავარაუდოდ იმოქმედებს აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (ეხება გაუნაწილებელ მოგებას) და საგადასახადო კანონების საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების თარიღისთვის.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ასახულია სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტებად.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები იმაზე მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დაირიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წლები
ავეჯი და მოწყობილობები	4
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	4
სატრანსპორტო საშუალებები	4
სხვა აღჭურვილობა	5
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	1-5 წელი ან იჯარის ვადა, თუ უფრო ნაკლებია

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი საწყისი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. საწყისი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

სულ ვალდებულებები/მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს კომერციული ბანკებისა და ფინანსთა სამინისტროს მიერ განთავსებულ ანაზრებს და სესხებს. ბანკი ფინანსთა სამინისტროს მიიჩნევს საკრედიტო დაწესებულებად, რადგან მასაც საქართველოს ეროვნული ბანკის მსგავსად აქვს რეფინანსირების ინსტრუმენტი და გრძელვადიანი დეპოზიტები, როგორც ლიკვიდობის უზრუნველყოფის საშუალება.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს მხოლოდ სებ-ისა და კომერციული ბანკის მიმართ მოთხოვნებს. ბანკი არასაბანკო საკრედიტო დაწესებულებებს განიხილავს მომხმარებლებად და არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციებისთვის გაცემულ სესხებს ასახავს მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებში.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღება მოსალოდნელია.

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსულობიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღრიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია ამონაგების სათანადო სიზუსტით შეფასება. ამონაგების აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ბანკი გამოითვლის საპროცენტო ამონაგებს სავალო ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფინანსური აქტივების (გარდა გაუფასურებული საკრედიტო აქტივებისა) საერთო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდიანების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. განგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის ოფციონს) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება, თუ ბანკი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღრიცხება, როგორც საპროცენტო ამონაგები თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ბანკი საპროცენტო ამონაგებს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული, ბანკი დაუბრუნდება საპროცენტო ამონაგების ბრუტოს საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

საპროცენტო ამონაგები ყველა ფინანსური აქტივიდან, რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, აღიარებულია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

ბანკი იღებს შემოსავალს საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა ტიპის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი საზღაურიდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური დაირიცხება იმავე პერიოდში. საზღაური მოიცავს საკომისიო შემოსავალს გარანტიებიდან და აკრედიტივებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

დროის გარკვეულ მომენტში მიღებული საკომისიო შემოსავალი

ანგარიშსწორების და საკასო ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება შესაბამისი გარიგებების დასრულებისთანავე. თითოეული საკასო და საანგარიშსწორებო ოპერაცია აღირიცხება, როგორც ცალკე შესასრულებელი მოვალეობა.

საოპერაციო მომსახურებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი

მესამე მხარისთვის გარიგების პირობებზე მოლაპარაკებიდან ან მოლაპარაკებაში მონაწილეობიდან მიღებული საზღაურის (მაგალითად, როდესაც ბანკის შესასრულებელ მოვალეობას წარმოადგენს აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის უზრუნველყოფა) აღიარება ხდება შესაბამისი გარიგების დასრულებისთანავე. საზღაური და საზღაურის ის კომპონენტები, რომლებიც გარკვეულ შესასრულებელ ვალდებულებებს უკავშირდება, აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ. როდესაც ხელშეკრულება ითვალისწინებს ცვალებად ანაზღაურებას, საზღაურისა და საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ აღიარებული ჯამური შემოსავლის თანხის მნიშვნელოვანი ამოწურვა არ მოხდება მანამ, სანამ საბოლოოდ გაირკვევა ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული გაურკვეველობა.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარიგებები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციის კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელმწიფრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბერს იყო 2.7020 ლარი და 2.7020 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებით, შესაბამისად, 2.7020 ლარი და 2.7020 ლარი 1 ევროსთან მიმართებით, შესაბამისად და 1.5924 ლარი და 1.8222 ლარი 1 აზერბაიჯანულ მანათთან მიმართებით, შესაბამისად.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ბანკი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“

2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 17), ამომწურავი ახალი სააღრიცხვო სტანდარტი სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც მოიცავს აღიარების და შეფასების, წარდგენისა და ინფორმაციის გახსნის საკითხებს.

ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 17 ჩაანაცვლებს ფასს 4-ს „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 4) რომელიც გამოიცა 2005 წელს.

ფასს 17 ეხება ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებას (მაგ. სიცოცხლის, არა სიცოცხლის, პირდაპირი დაზღვევა და გადაზღვევა), განურჩევლად იმისა, თუ რა ტიპის საწარმო აფორმებს მათ, ასევე გარკვეულ გარანტიებს და ფინანსურ ინსტრუმენტებს დისკრეციული მონაწილეობის პირობებით. მის მოქმედების არეალში არ შედის გარკვეული გამონაკლისები. ფასს 17-ის ზოგადი მიზანია სააღრიცხვო მოდელის შექმნა სადაზღვევო ხელშეკრულებები, რომელიც უფრო სასარგებლო და თანმიმდევრული იქნება მზღვევებისთვის. ფასს 4-ის მოთხოვნებისგან განსხვავებით, რომლებსგანაც მანამდე მოქმედი ადგილობრივი სააღრიცხვო პოლიტიკები მეტწილად გათავისუფლებულია, ფასს 17 წარმოადგენს კომპლექსურ მოდელს სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა შესაბამის ასპექტს მოიცავს. ფასს 17 წარმოადგენს ზოგად მოდელს, რომელსაც ახლავს:

- ▶ ისეთი ხელშეკრულებების სპეციფიკის გათვალისწინება, რომლებსაც აქვს პირდაპირი მონაწილეობის მახასიათებლები (ცვალებადი საზღაურის მიდგომა)
- ▶ გამარტივებული მიდგომა (პრემიების განაწილების მიდგომა), ძირითადად, მოკლევადიანი ხელშეკრულებებისთვის

ფასს 17 ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და სავალდებულოა შედარებადი რიცხობრივი მონაცემების წარმოდგენა.

ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც, თუ საწარმო ასევე გამოიყენებს ფასს 9-სა და ფასს 15-ს, ფასს 17-ის პირველად გამოყენებამდე ან გამოყენების დღეს.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არსებითი გავლენა არ ექნება ბანკზე.

ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

2020 წლის 1 იანვარს ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ 69-76 მუხლებში, რომლებიც აკონკრეტებს ვალდებულებების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიცირების წესებს. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ რა იგულისხმება ანგარიშსწორების გადავადების უფლებაში;
- ▶ რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს;
- ▶ რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის ალბათობა, გამოიყენებს თუ არა საწარმო გადავადების უფლებას;
- ▶ რომ თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად წარმოადგენს წილობრივ ინსტრუმენტს, მხოლოდ ამ შემთხვევაში არ იმოქმედებს ვალდებულების პირობები მის კლასიფიკაციაზე.

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტიულად. ამ ცვლილებებს სავარაუდოდ გავლენა არ ექნება ბანკზე.

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება – ბასს 8-ის შესწორებები

2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოუშვა ბასს 8-ის შესწორებები, რომლებშიც წარმოადგინა „სააღრიცხვო შეფასებების“ განმარტება. შესწორებები განმარტავს განსხვავებას სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებსა და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებს შორის და შეცდომების გასწორებას. გარდა ამისა, იგი ასევე განმარტავს, როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ხერხებს და ამოსავალ მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებების მისაღებად.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ცვლილებები ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და ვრცელდება სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებზე, რომლებიც დგება ამ პერიოდის საწყისი თარიღით ან მის შემდგომ. დაშვებულია ვადაზე ადრე გამოყენება, თუ ეს ფაქტი გაცხადდება.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არსებითი გავლენა არ ექნება ბანკზე.

სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები – შესწორებები ბასს 1-სა და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში

2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში „არსებითობის განსჯა“, რომლებიც შეიცავს მითითებებსა და მაგალითებს, რათა დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებების არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაში. შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებით შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დაემატა ინსტრუქცია იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით.

ბასს 1-ში შესული ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. ვინაიდან ცვლილებები მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში შეიცავს არასავალდებულო მითითებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციაში ტერმინის „არსებითის“ განმარტების გამოყენების თაობაზე, მათი ძალაში შესვლის თარიღი არ არის საჭირო.

ბანკი ამჟამად აფასებს ცვლილებების გავლენას ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებით შენიშვნებზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

განუსაზღვრელობის შეფასება

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების მისაღებად ბანკის ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში დაეყრდნო თავის განსჯას და პროგნოზებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

არა ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს 9-ის შესაბამისად ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიისთვის საჭიროებს განსჯის გამოყენებას, კერძოდ, სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობისა და ვადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების პროგნოზირებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრისას და საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. ბანკის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებები კომპლექსური მოდელების მონაცემებს წარმოადგენს, ცვლადი მონაცემების და მათი ინტერპრეტაციების შერჩევასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საბაზისო მოსაზრებებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ბანკის კრედიტის გაცემის შიდა მოდელი, რომელიც დეფოლტების შესაძლებლობებს ინდივიდუალურ ქულებს ანიჭებს;
- ▶ ბანკის კრიტერიუმები იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად ხომ არ გაზრდილა საკრედიტო რისკი და ამიტომ ფინანსური აქტივების რეზერვები ხომ არ უნდა შეფასდეს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით;
- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების შემუშავება, მათ შორის, სხვადასხვა ფორმულისა და ამოსავალი მონაცემის შერჩევა;

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

განუსაზღვრელობის შეფასება (გაგრძელება)

- ▶ კავშირის დადგენა მაკროეკონომიკურ სცენარებსა და ისეთ ეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს შორის, როგორც არის მშპ-ის ზრდა და ინფლაცია, ასევე გავლენის განსაზღვრა დეფოლტის ალბათობაზე, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე.
- ▶ საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების არჩევა და მათი ალბათობების შეწონა, მიღებული ეკონომიკური მონაცემების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში გამოყენების მიზნით.

2022 წლის განმავლობაში ბანკმა დაამტკიცა ახალი მეთოდოლოგია, რომელშიც შევიდა დეფოლტის ალბათობისა და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გაანგარიშებასთან დაკავშირებული ცვლილებები. ამ ეტაპისთვის ბანკის მიერ აღნიშნული ცვლილებებით გამოწვეული ეფექტის ოდენობის შეფასება ვერ მოხერხდა. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული მომხმარებლებზე გაცემული სესხების, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების და საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რეზერვები, შესაბამისად, შეადგენდა 16,824 ათას ლარს (2021 წ.: 13,864 ათასი ლარი), 338 ათას ლარს (2021 წ.: 342 ათასი ლარი) და 356 ათას ლარს (2021 წ.: 195 ათასი ლარი). იხილეთ მე-7, მე-8 და მე-18 შენიშვნები.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ, თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში.

იჯარა - ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება

ბანკს არ შეუძლია პირდაპირ განსაზღვროს საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი, ამიტომ იგი საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც ბანკს მოუწევდა აქტივის გამოყენების უფლების ანალოგიური ღირებულების აქტივის მისაღებად საჭირო ფულის სასესხებლად ამავე პერიოდით და ასეთივე უზრუნველყოფით მსგავს ეკონომიკურ გარემოში. შესაბამისად, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი ასახავს იმას, თუ რისი „გადახდა მოუწევდა ბანკს“, რაც იმას ნიშნავს, რომ შეფასებისთვის არ არის ხელმისაწვდომი დაკვირვებადი განაკვეთები (მაგალითად, ისეთი შვილობილი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც არ შედიან დაფინანსების გარიგებებში) ან შეფასებისას განაკვეთები ისე უნდა დაკორექტირდეს, რომ ასახავდეს იჯარის პირობებს.

ბანკი ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს აფასებს დაკვირვებადი ამოსავალი მონაცემების გამოყენებით (მაგალითად, ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთები), როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და უხდება გარკვეული საწარმოსთვის სპეციფიკური შეფასებების გაკეთება. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-10 შენიშვნაში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
ნაღდი ფული	4,328	4,747
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	287	168
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	30,793	12,300
90 დღემდე ვადიანი დეპოზიტი საკრედიტო დაწესებულებებში	27,139	25,168
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(5)	(3)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	62,542	42,380

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული, ლარში, აშშ დოლარში და ევროში გამოხატული, მიმდინარე ანგარიშები და ვადიანი ანაზრები წარმოადგენს მთლიანი მიმდინარე და ვადიანი ანაზრების 47.14%-ს, 47.01%-სა და 4.86%-ს, შესაბამისად (2021 წლის 31 დეკემბერი: ლარი 40.41%, აშშ დოლარი 26.62% და ევრო 30.33%).

ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და 1-ელ სტადიას მიკუთვნებული.

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	43,455	47,563
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაზარი	3,473	3,103
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(1)	(4)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	46,927	50,662

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ნორმატიული აქტის შესაბამისად, ბანკს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება.

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში 90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ვადიანი ანაზრების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი:

	<i>საერთო საბალანსო ღირებულება</i>	<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი</i>
2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,103	(4)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	6,253	(6)
დაფარული აქტივები	(6,085)	1
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	202	8
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,473	(1)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

6 მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში 90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ვადიანი ანაზრების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი:

	<i>საერთო საბალანსო ღირებულება</i>	<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი</i>
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	–	–
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	3,087	(6)
დაფარული აქტივები	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	16	2
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,103	(4)

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და მიკუთვნებულია პირველ სტადიას.

7 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
კორპორაციული	190,703	154,437
კომერციული	122,383	128,918
სამომხმარებლო	54,623	25,482
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	367,709	308,837
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	(16,824)	(13,864)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	350,885	294,973

კომერციული სესხები მოიცავს საშუალო ზომის კომპანიებზე გაცემულ სესხებს.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საერთო საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი:

<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორაციული სესხები, მთლიანი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	114,192	40,245	-	154,437
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	243,759	-	-	243,759
დაფარული აქტივები	(169,659)	(23,751)	-	(193,410)
გადატანები პირველ სტადიაზე	32,738	(32,738)	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	(26,905)	26,905	-	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	(189)	189	-
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	(10,320)	(3,736)	(27)	(14,083)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	183,805	6,736	162	190,703

<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორაციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,376)	(823)	-	(2,199)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(3,602)	-	-	(3,602)
დაფარული აქტივები	1,098	147	-	1,245
გადატანები პირველ სტადიაზე	(157)	157	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	198	(198)	-	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	3	(3)	-
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	2,104	676	(159)	2,621
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,735)	(38)	(162)	(1,935)

<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	67,770	45,516	15,632	128,918
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	71,282	291	-	71,573
დაფარული აქტივები	(50,336)	(9,249)	(4,279)	(63,864)
გადატანები პირველ სტადიაზე	4,604	(4,604)	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	(13,233)	15,106	(1,873)	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	(22,684)	22,684	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	940	940
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	(8,135)	(3,866)	(3,183)	(15,184)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	71,952	20,510	29,921	122,383

<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,075)	(3,295)	(5,373)	(9,743)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(1,096)	(21)	-	(1,117)
დაფარული აქტივები	322	914	1,857	3,093
გადატანები პირველ სტადიაზე	(150)	150	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	329	(712)	383	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	3,435	(3,435)	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	940	940
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	1,178	(1,177)	(2,601)	(2,600)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(492)	(706)	(8,229)	(9,427)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

*ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული
სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი*

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	24,425	319	738	25,482
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	88,162	–	–	88,162
დაფარული აქტივები	(57,094)	(15)	(19)	(57,128)
გადატანები პირველ სტადიაზე	1,347	(1,065)	(282)	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(5,773)	5,799	(26)	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	(3,933)	3,933	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(1,640)	(1,640)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	(305)	46	6	(253)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	50,762	1,151	2,710	54,623

*ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული
სამომხმარებლო სესხები,*

<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი</i>	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,136)	(48)	(738)	(1,922)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(3,130)	–	–	(3,130)
დაფარული აქტივები	1,829	11	73	1,913
გადატანები პირველ სტადიაზე	(113)	98	15	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	731	(735)	4	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	960	(960)	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	1,640	1,640
აღდგენები	–	–	(89)	(89)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	(745)	(474)	(2,655)	(3,874)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(2,564)	(188)	(2,710)	(5,462)

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი:

*ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული
კორპორაციული სესხები, მთლიანი*

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	122,244	37,390	–	159,634
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	116,922	5,104	–	122,026
დაფარული აქტივები	(109,790)	(10,408)	–	(120,198)
გადატანები პირველ სტადიაზე	23,980	(23,980)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(35,955)	35,955	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	(3,209)	(3,816)	–	(7,025)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	114,192	40,245	–	154,437

*ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული
კორპორაციული სესხები,*

<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი</i>	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,298)	(3,622)	–	(4,920)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(1,368)	(226)	–	(1,594)
დაფარული აქტივები	452	795	–	1,247
გადატანები პირველ სტადიაზე	(111)	111	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	196	(196)	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	753	2,315	–	3,068
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,376)	(823)	–	(2,199)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

*ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული**კომერციული სესხები, მთლიანი*

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	120,487	43,327	4,204	168,018
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	53,937	32,414	1,210	87,561
დაფარული აქტივები	(76,710)	(33,224)	(3,378)	(113,312)
გადატანები პირველ სტადიაზე	24,663	(20,754)	(3,909)	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	(38,242)	59,191	(20,949)	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	(9,706)	(28,856)	38,562	-
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	(6,659)	(6,582)	(108)	(13,349)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	67,770	45,516	15,632	128,918

*ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული**კომერციული სესხები,**მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი*

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(3,189)	(7,210)	(1,560)	(11,959)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(1,315)	(1,947)	(570)	(3,832)
დაფარული აქტივები	1,232	4,078	1,478	6,788
გადატანები პირველ სტადიაზე	(685)	588	97	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	2,391	(4,112)	1,721	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	572	3,252	(3,824)	-
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	(81)	2,056	(2,715)	(740)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,075)	(3,295)	(5,373)	(9,743)

*ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული**სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი*

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,163	783	9	9,955
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	39,793	68	22	39,883
დაფარული აქტივები	(23,346)	(32)	(1)	(23,379)
გადატანები პირველ სტადიაზე	570	(483)	(87)	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	(1,749)	1,763	(14)	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	(1,645)	1,645	-
ჩამოწერილი თანხები	-	-	(840)	(840)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	(6)	(135)	4	(137)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	24,425	319	738	25,482

*ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული**სამომხმარებლო სესხები,**მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი*

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(484)	(117)	(9)	(610)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(2,046)	(18)	(22)	(2,086)
დაფარული აქტივები	1,253	9	1	1,263
გადატანები პირველ სტადიაზე	(79)	(8)	87	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	144	(158)	14	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	726	(726)	-
ჩამოწერილი თანხები	-	-	840	840
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა, წმინდა	76	(482)	(923)	(1,329)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,136)	(48)	(738)	(1,922)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოდფიცირებული და რესტრუქტურზებული სესხები

ბანკმა შეწყვიტა ისეთი ფინანსური აქტივის აღიარება, როგორც არის მომხმარებლებზე გაცემული სესხი, პირობების განმეორებით შეთანხმებისას როდესაც ის არსებითად ახალი სესხი ხდებოდა, რისი სხვაობაც აღიარდება აღიარების შეწყვეტით წარმოშობილი შემოსულობის ან ზარალის სახით, იმ პირობით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე აღრიცხული იქნება. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად.

თუ ცვლილება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, ცვლილება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. ბანკი საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ცვლილების საფუძველზე აღრიცხავს მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს, თუ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული.

2022 წლის განმავლობაში ბანკმა მოახდინა გარკვეული კომერციული სესხების პირობების მოდიფიცირება. ბანკი ამ მოდიფიცირებებს არაარსებითად მიიჩნევს.

ცხრილში მოცემულია პერიოდის განმავლობაში მოდიფიცირებული აქტივები და მათი შესაბამისი მოდიფიცირებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც ბანკმა აღიარა.

<i>პერიოდის განმავლობაში მოდიფიცირებული სესხები</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>
ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიცირებამდე	1,726	56,105
მოდფიცირებით განპირობებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	–	(55)

სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ასახული მოდიფიცირებით განპირობებული შემოსულობა 2021 ათასი წარმოადგენს დაფარული სესხების ეფექტს, რომლებიც წინა წლებში მოდიფიცირდა.

უზრუნველყოფის საგანი და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა ინსტრუმენტები

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები. მიღებული უზრუნველყოფის ტიპები, როგორც წესი, არის უძრავი ქონების იპოთეკა, ასევე ნაღდი ფული და თავდებობები, წარმოდგენილი მსესხებლებისა და მესამე მხარეების, მათ შორის, მშობელი საწარმოს მიერ.

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა სასესხო დავალიანების კონცენტრაცია ურთიერთდაკავშირებული მსესხებლების სამ უმსხვილეს ჯგუფზე 54,677 ათასი ლარის მთლიანი ოდენობით, რაც მთლიანი სასესხო პორტფელის 14.87%-ია (2021 წლის 31 დეკემბერი: 53,514 ათასი ლარი, რაც მთლიანი სასესხო პორტფელის 17.33%-ს შეადგენდა). აღნიშნული სესხებისათვის 445 ათასი ლარის ოდენობის რეზერვი შეიქმნა (2021 წლის 31 დეკემბერი: 756 ათასი ლარი).

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია (გაგრძელება)

საქართველოში გაცემული სესხების განაწილება დარგების მიხედვით:

	2022	2021
ვაჭრობა და მომსახურება	118,152	145,424
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციები	71,420	28,878
ფიზიკური პირები	54,623	25,482
უძრავი ქონების მართვა	49,314	56,038
ენერჯეტიკა	44,194	18,565
მშენებლობა	19,546	29,792
აგრო	10,370	4,359
სხვა	90	299
	367,709	308,837

8 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებში შედიოდა ფინანსური დაწესებულებებისა და სხვა კომპანიების ობლიგაციები და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები:

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2022	2021
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები		
კორპორაციული ობლიგაციები	20,951	22,875
ფინანსური დაწესებულებების ობლიგაციები	17,779	14,057
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	5,469	5,469
	44,199	42,401
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(338)	(342)
სულ სავალო ფასიანი ქაღალდები	43,861	42,059

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 16,142 ათასი ლარის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები იყო დაგირავებული საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (2021 წლის 31 დეკემბერი: 20,102 ათასი ლარი) (მე-13 შენიშვნა).

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი:

	კორპორაციული ობლიგაციები	ფინანსური დაწესებუ- ლებების ობლიგაციები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	22,875	14,057	5,469	42,401
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	16,699	3,750	-	20,449
დაფარული აქტივები	(16,529)	-	-	(16,529)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(2,094)	(28)	-	(2,122)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20,951	17,779	5,469	44,199

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი:

	კორპორაციული ობლიგაციები	ფინანსური დაწესებუ- ლებების ობლიგაციები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(254)	(88)	–	(342)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(216)	(54)	–	(270)
დაფარული აქტივები	156	–	–	156
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	44	74	–	118
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(270)	(68)	–	(338)

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი:

	კორპორაციული ობლიგაციები	ფინანსური დაწესებუ- ლებების ობლიგაციები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	20,449	20,720	5,469	46,638
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	3,100	–	–	3,100
დაფარული აქტივები	–	(6,500)	–	(6,500)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(674)	(163)	–	(837)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	22,875	14,057	5,469	42,401

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი:

	კორპორაციული ობლიგაციები	ფინანსური დაწესებუ- ლებების ობლიგაციები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(255)	(160)	–	(415)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(47)	–	–	(47)
დაფარული აქტივები	–	4	–	4
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	48	68	–	116
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(254)	(88)	–	(342)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და 1-ელ სტადიას მიკუთვნებული.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

9 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთია:

	<i>ავეჯი და მოწვობი-ლობები</i>	<i>კომბიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა</i>	<i>სატრანსპორტო საშუალებები</i>	<i>სხვა აღჭურვილობა</i>	<i>საიჯარო ქონების გაუმჯობესება</i>	<i>სულ</i>
თვითღირებულება						
1 იანვარი, 2021 წ.	2,994	5,137	561	688	4,405	13,785
შემოსვლები	3	476	-	2	-	481
გასხვისება და ჩამოწერა	(831)	(881)	(215)	(155)	(800)	(2,882)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	2,166	4,732	346	535	3,605	11,384
შემოსვლები	14	310	180	-	15	519
გასხვისება და ჩამოწერა	(84)	(102)	-	(19)	(282)	(487)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	2,096	4,940	526	516	3,338	11,416
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2021 წ.	(1,515)	(3,545)	(442)	(338)	(1,207)	(7,047)
ცვეთის დანარიცხი	(438)	(714)	(74)	(89)	(829)	(2,144)
გასხვისება და ჩამოწერა	391	669	204	68	302	1,634
31 დეკემბერი, 2021 წ.	(1,562)	(3,590)	(312)	(359)	(1,734)	(7,557)
ცვეთის დანარიცხი	(361)	(647)	(35)	(64)	(713)	(1,820)
გასხვისება და ჩამოწერა	77	84	-	15	205	381
31 დეკემბერი, 2022 წ.	(1,846)	(4,153)	(347)	(408)	(2,242)	(8,996)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება						
1 იანვარი, 2021 წ.	1,479	1,592	119	350	3,198	6,738
31 დეკემბერი, 2021 წ.	604	1,142	34	176	1,871	3,827
31 დეკემბერი, 2022 წ.	250	787	179	108	1,096	2,420

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანად გაცვეთილი მუხლები გაუტოლდა 4,100 ათას ლარს (2021 წ.: 3,225 ათასი ლარი).

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

10 იჯარა

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების მოძრაობა ასეთია:

	<i>აქტივის გამოყენების უფლება</i>	
	<i>შენიშვნები</i>	<i>საიჯარო ვალდებულებები</i>
2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	5,412	6,147
შემოსვლები	504	471
გასვლები და ჩამოწერები (მთლიანი)	(599)	(112)
ცვეთის ხარჯი	(2,038)	-
გასვლები და ჩამოწერები (დაგროვილი ცვეთა)	487	-
საპროცენტო ხარჯი	-	228
გადახდები	-	(2,312)
საიჯარო ქირის დათმობა	-	(35)
საკურსო სხვაობა	-	(615)
	3,766	3,772

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების მოძრაობა ასეთია:

	<i>აქტივის გამოყენების უფლება</i>	
	<i>შენიშვნები</i>	<i>საიჯარო ვალდებულებები</i>
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	8,921	10,528
შემოსვლები	-	-
გასვლები და ჩამოწერები (მთლიანი)	(2,496)	(1,432)
ცვეთის ხარჯი	(2,331)	-
გასვლები და ჩამოწერები (დაგროვილი ცვეთა)	1,318	-
საპროცენტო ხარჯი	-	405
გადახდები	-	(2,891)
საიჯარო ქირის დათმობა	-	(99)
საკურსო სხვაობა	-	(364)
	5,412	6,147

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

სამომავლო საიჯარო გადახდები მომდევნო ხუთი წლის ყოველი წლისთვის 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურება:

	<i>საიჯარო ვალდებულებები</i>	
	<i>2022</i>	<i>2021</i>
ერთი წლის განმავლობაში	1,994	2,472
1-დან 2 წლამდე	1,682	2,288
2-დან 3 წლამდე	113	1,797
3-დან 4 წლამდე	113	-
4-დან 5 წლამდე	73	-
	3,975	6,557

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

11 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა ასეთი იყო:

	<i>ლიცენზიები</i>	<i>კომპიუტერული პროგრამები</i>	<i>სულ</i>
თვითღირებულება			
1 იანვარი, 2021 წ.	149	6,349	6,498
შემოსვლები	55	1,909	1,964
გასვლები და ჩამოწერები	-	(848)	(848)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	204	7,410	7,614
შემოსვლები	-	2,078	2,078
გასვლები და ჩამოწერები	-	(934)	(934)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	204	8,554	8,758
დაგროვილი ამორტიზაცია			
1 იანვარი, 2021 წ.	(105)	(2,152)	(2,257)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(20)	(1,320)	(1,340)
გასვლები და ჩამოწერები	-	846	846
31 დეკემბერი, 2021 წ.	(125)	(2,626)	(2,751)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(20)	(1,666)	(1,686)
გასვლები და ჩამოწერები	-	934	934
31 დეკემბერი, 2022 წ.	(145)	(3,358)	(3,503)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება			
1 იანვარი, 2021 წ.	44	4,197	4,241
31 დეკემბერი, 2021 წ.	79	4,784	4,863
31 დეკემბერი, 2022 წ.	59	5,196	5,255

12 სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
სხვა არა ფინანსური აქტივები		
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	604	372
წინასწარ გაწეული ხარჯები	543	583
მარაგები	291	228
სხვა გადახდილი ავანსები	104	-
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	109	54
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესამენად გადახდილი ავანსები	22	-
მოკლევადიან იჯარაზე გადახდილი ავანსები	19	78
	1,692	1,315
სხვა ფინანსური აქტივები		
წარმოებული ფინანსური აქტივები	390	186
ფულადი სახსრები ანგარიშსწორების პროცესში	363	133
გარანტიებზე და აკრედიტივებზე დარიცხული მისაღები საკომისიო	65	28
სხვა	344	157
	1,162	504
სხვა აქტივები, სულ	2,854	1,819

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად, მათ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის საიჯარო აქტივისა თუ ვალდებულების თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2022			2021		
	სამართლიანი ღირებულებები			სამართლიანი ღირებულება		
	პირობითი თანხა	აქტივი	ვალდებულება	პირობითი თანხა	აქტივი	ვალდებულება
ფორვარდები/სვოპები – უცხოურ ვალუტაში	–	–	–	48,246	53	7
ფორვარდები/სვოპები - ადგილობრივ ვალუტაში	163,943	390	935	24,313	133	325
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები		390	935		186	332

ცხრილში „უცხოური“ და „ადგილობრივი“ აღნიშნავს კონტრაქტებს. „უცხოური“ გულისხმობს არაქართულ საწარმოებს, ხოლო „ადგილობრივი“ – ქართულ საწარმოებს.

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2022	2021
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		
ფულადი სახსრები ანგარიშსწორების პროცესში	1,169	1,963
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	935	332
ვალდებულებები და დარიცხული ხარჯები	384	452
	2,488	2,747
სხვა არა ფინანსური ვალდებულებები		
დასაქმებულებზე გასაცემი ხელფასები	3,738	2,428
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	36	–
გადავადებული შემოსავალი	28	11
	3,802	2,439
სხვა ვალდებულებები, სულ	6,290	5,186

13 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	შენიშვნა	2022	2021
არარეზიდენტი კომერციული ბანკებისგან მიღებული ვადიანი ანაზრები და სესხები		67,265	81,331
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხი		16,044	20,026
ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული ანაზრები		11,505	10,497
მშობელი საწარმოსგან მიღებული ოვერდრაფტი	24	7,379	8,241
რეზიდენტი კომერციული ბანკებისგან მიღებული ვადიანი ანაზრები		4,326	3,001
მშობელი საწარმოს მიმდინარე ანგარიშები	24	168	39
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		106,687	123,135

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

13. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არარეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაზრები და სესხები შედგება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს და სხვა არარეზიდენტი ბანკის აშშ დოლარში გამოხატული ანაზრებისგან და სესხებისგან.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაზრები, რომლებიც შედგება ერთი რეზიდენტი კომერციული ბანკის მიერ განთავსებული ანაზრისგან, გამოხატულია ლარში და ვადა ეწურება 2023 წლის სექტემბერში (2021 წ.: რეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაზრები შედგება ერთი რეზიდენტი კომერციული ბანკის მიერ განთავსებული ანაზრისგან, რომელიც გამოხატულია ლარში და ვადა ამოეწურა 2022 წლის იანვარში).

საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხები წარმოადგენს მოკლევადიან ლარში რეფინანსირებულ კრედიტებს, რომლებითაც ბანკი ლარში ლიკვიდობის საჭიროებას იკმაყოფილებს. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 16,142 ათასი ლარის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები იყო დაგირავებული საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (2021 წლის 31 დეკემბერი: 20,102 ათასი ლარი) (მე-8 შენიშვნა). ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული ანაზრები წარმოადგენს ფინანსთა სამინისტროსგან რეფინანსირების ინსტრუმენტის სახით მოზიდულ 6,024 ათასი ლარის მოკლევადიან სახსრებს, საქართველოს ეროვნული ბანკის ანალოგიურად, და ბანკის მიერ შესყიდული ანალოგიური პირობების მქონე სახაზინო ობლიგაციების სანაცვლოდ სამინისტროს მიერ ლიკვიდობის მხარდასაჭერად განთავსებულ 5,481 ათასი ლარის გრძელვადიან ანაზრს.

14 ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
მიმდინარე და მოთხოვნამდე ანგარიშები	100,570	50,690
ვადიანი დეპოზიტები (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით)	171,461	151,297
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	272,031	201,987
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფა (მე-18 შენიშვნა)	3,471	2,634

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ მოიცავდა სამი უმსხვილესი მომხმარებლის ნაშთებს 105,564 ათასი ლარის ოდენობით, რაც მომხმარებელთა მთლიანი ანგარიშების 38.81%-ს შეადგენდა (2021 წლის 31 დეკემბერი: 86,102 ათასი, რაც მომხმარებელთა მთლიანი ანგარიშების 42.63%-ს შეადგენდა).

მომხმარებელთა ანგარიშების ანალიზი ეკონომიკის სექტორების მიხედვით:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
დაზღვევა	85,101	68,665
ვაჭრობა და მომსახურება	79,575	62,810
ფიზიკური პირები	42,739	36,487
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციები	26,802	12,515
მშენებლობა	20,200	9,401
ენერჯეტიკა	13,365	9,863
სახელმწიფო ორგანოები	1,330	402
უძრავი ქონების მართვა	584	414
აგრო	376	22
ტრანსპორტირება და ტელეკომუნიკაცია	128	-
სამთო მრეწველობა	10	416
სხვა	1,821	992
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	272,031	201,987

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

15 სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული სესხებია:

	2022	2021
მშობელი საწარმოსგან მიღებული სუბორდინირებული სესხი (24-ე შენიშვნა)	13,280	15,111
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან მიღებული სუბორდინირებული სესხები (24-ე შენიშვნა)	13,279	15,111
სუბორდინირებული სესხები	26,559	30,222

2019 წლის 19 დეკემბერს ბანკმა მშობელი საწარმოსგან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან მიიღო აშშ დოლარში გამოხატული სუბორდინირებული სესხები, რომელთა წლიური საპროცენტო განაკვეთი 5%-ია, ხოლო დაფარვის ვადა 2025 წლის დეკემბერში ეწურება. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ სესხების გაცემის თარიღისთვის მათი საპროცენტო განაკვეთი მსგავსი ინსტრუმენტების საბაზრო განაკვეთზე დაბალია, ამიტომ სესხის აღიარება სამართლიანი ღირებულებით მოხდა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ამ სესხების სამართლიან და ნომინალურ ღირებულებებს შორის 1,155 ათასი ლარის სხვაობა აისახა დამატებით შეტანილ კაპიტალში. წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი 5.88%-ია. სესხის გამოსყიდვა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვის ვადის ამოწურვამდე არ შეიძლება.

სუბორდინირებული სესხების ამორტიზებული ღირებულება, რომელიც აკმაყოფილებდა მეორად კაპიტალში ჩართვის პირობას სეპ-ის მოთხოვნების მიხედვით (ბაზელ III-ის საფუძველზე), შეადგენდა 10,817 ათას ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 18,592 ათასი ლარი).

16 გადასახადები

2022 წლის 16 დეკემბერს ამოქმედდა საქართველოს საგადასახადო კანონში შესული ცვლილებები ფინანსური სექტორისთვის მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილება ძალაში შევიდა 2023 წლის 1 იანვრიდან და ახალი რეგულაციის მიხედვით, მოგების გადასახადი იქნება 20% ბანკებისთვის, საკრედიტო კავშირებისთვის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხების გამცემი სუბიექტებისთვის.

მოგების გადასახადის სარგებელი 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მოიცავდა შემდეგს:

	2022	2021
მიმდინარე გადასახადის ხარჯი	-	-
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი	-	226
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	226

2022 და 2021 წლებში ბანკის მოგება იბეგრებოდა 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით. მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. კანონმდებლობით გათვალისწინებული და რეალური განაკვეთების მოგების გადასახადის სარგებლის შეჯერება ასეთი გამოიყურება:

	2022	2021
ზარალი დაბეგრამდე	(2,263)	(4,232)
კანონით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთის მიხედვით	339	635
გადასახადით დაუბეგრავი მოგება	109	129
გამოუქვითავი ხარჯები	(45)	(164)
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	35	-
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი აუდიარებელი საგადასახადო ზარალები	(438)	(374)
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	226

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

16. გადასახადები (გაგრძელება)

ცვლილებების ძალაში შესვლასთან ერთად, ბანკებისთვის არსებული მოგების გადასახადის განაკვეთი 2023 წლიდან 15%-დან 20%-მდე გაიზარდა. გარდა ამისა, 2023 წლიდან დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლის გამოქვითვა შესაძლებელია, განისაზღვრება ფასს-ის და არა საქართველოს ეროვნული ბანკის ადგილობრივი რეგულაციების მიხედვით. სტანდარტებზე გადასვლით განპირობებული სხვაობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ერთჯერადად 15%-ით დაიბეგრება. შეცვლილი კანონი მკაფიოდ არ განმარტავს საპროცენტო შემოსავალში სტანდარტებზე გადასვლით განპირობებული სხვაობის ბუღალტრულად აღრიცხვის წესს. ხელმძღვანელობას გონივრულად მიაჩნია სტანდარტებზე გადასვლისას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მსგავსი მიდგომის გამოყენება საპროცენტო შემოსავალზე და გადავადებულ გადასახადს შესაბამისად გამოითვლის.

ბანკის დაგროვილი საგადასახადო ზარალი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით უტოლდება 27,641 ათას ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 36,939 ათასი ლარი), რაზეც ბანკს აქვს მომდევნო პერიოდზე გადატანილი 4,146 ათასი ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 5,541 ათასი ლარი) და 3,708 ათასი ლარის შესაბამისი რეზერვი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 4,866 ათასი ლარი).

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები/აქტივები 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის პერიოდში ასეთია:

	2021	<i>მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში</i>	2022
საგადასახადო ეფექტი გამოსაქვით დროებით სხვაობებზე			
მომდევნო პერიოდებში გადატანილი საგადასახადო ზარალი	675	(438)	237
აქტივის გამოყენების უფლება	972	407	1,379
ძირითადი საშუალებები	171	165	336
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1	-	1
სხვა აქტივები	25	-	25
სუბორდინირებული ვალი	50	60	110
სხვა ვალდებულებები	303	156	459
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	2,197	350	2,547
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(90)	(8)	(98)
არამატერიალური აქტივები	(140)	(31)	(171)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(1,124)	239	(885)
საიჯარო ვალდებულებები	(843)	(550)	(1,393)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(2,197)	(350)	(2,547)
გადავადებული საგადასახადო (ვალდებულება)/აქტივი	-	-	-

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

16. გადასახადები (გაგრძელება)

	2020	<i>მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში</i>	2021
საგადასახადო ეფექტი გამოსაქვით დროებით სხვაობებზე			
მომდევნო პერიოდებში გადატანილი საგადასახადო ზარალი	-	675	675
აქტივის გამოყენების უფლება	622	350	972
ძირითადი საშუალებები	52	119	171
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	4	(3)	1
სხვა აქტივები	24	1	25
სუბორდინირებული ვალი	9	41	50
სხვა ვალდებულებები	225	78	303
	936	1,261	2,197
გადავადებული საგადასახადო აქტივი დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(92)	2	(90)
არამატერიალური აქტივები	(113)	(27)	(140)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(603)	(521)	(1,124)
საიჯარო ვალდებულებები	(354)	(489)	(843)
	(1,162)	(1,035)	(2,197)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება			
გადავადებული საგადასახადო (ვალდებულება)/აქტივი	(226)	226	-

17 საკუთარი კაპიტალი

2022 წლის მარტში ბანკის მშობელმა საწარმომ 26,000 ათასი ლარის ფულადი სახსრები შეიტანა სააქციო კაპიტალში. მფლობელობის სტრუქტურა არ შეცვლილა. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ნებადართული, გამოშვებული და მთლიანად გადახდილი კაპიტალი 129,000 ათას ლარს შეადგენდა, რომელიც შედგებოდა 1.00 ლარის ნომინალური ღირებულების 129,000,000 ჩვეულებრივი აქცისგან (2021 წ.: 103,000 ათასი, რომელიც შედგება 103,000,000 აქცისგან). ერთი ჩვეულებრივი აქცია უზრუნველყოფს ერთი ხმის უფლებას.

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდების განაწილების გამოცხადება ბანკის მშობელ საწარმოს შეუძლია მხოლოდ ბანკის წმინდა მოგებიდან, რომელიც ასახულია ბანკის მიერ საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბანკი ვალდებულია, ოფიციალურად აცნობოს საქართველოს ეროვნულ ბანკს დივიდენდების გამოცხადების შესახებ, ხოლო საქართველოს ეროვნული ბანკი იტოვებს უფლებას, შეაჩეროს ან შეზღუდოს დივიდენდების განაწილება, თუ ბანკი დაარღვევს საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებს.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა.

დამატებით შეტანილი კაპიტალი წარმოადგენს მშობელი საწარმოსგან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხების საწყისი აღიარებისას მათ სამართლიან ღირებულებასა და ნომინალურ ღირებულებას შორის სხვაობას.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

18 პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

საქართველოს ეკონომიკური პოლიტიკა ბოლო ათწლეულის განმავლობაში, ძირითადად, თანმიმდევრული და ეფექტური იყო ინვესტიციებისა და მოკლევადიანი ეკონომიკური ზრდის ტემპების დაჩქარების თვალსაზრისით. ამის მიუხედავად, აღნიშნულმა პოლიტიკამ ვერ შეძლო საფუძველი ჩაეყარა საქართველოს ეკონომიკის კონკურენტუნარიანობის ზრდისთვის და გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარების უზრუნველყოფისთვის. ამასთან, ეკონომიკური ზრდის ტემპები არ აღმოჩნდა საკმარისი საქართველოს მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილისთვის და ვერ შეძლო უმუშევრობისა და სიღარიბის დონეების დაწვევის ხელშეწყობა. საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგიის მიხედვით, საქართველოს ეკონომიკური პოლიტიკა ეყრდნობა სწრაფი და ეფექტური ეკონომიკური ზრდის პრინციპებს, რასაც განაპირობებს ეკონომიკის რეალური სექტორის განვითარება, ისეთი პოლიტიკის გატარება, რომელიც საყოველთაო ეკონომიკურ ზრდას შეუწყობს ხელს და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება, ეკოლოგიური გარემოს უსაფრთხოებისა და მდგრადობის მიზნით. საქართველო აგრძელებს ეკონომიკური რეფორმების განხორციელებას და საბაზრო ეკონომიკის მოთხოვნების მიხედვით ავითარებს სამართლებრივ, საგადასახადო და სარეგულაციო ბაზას. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის.

საქართველოს მთლიან საბანკო სექტორში მიმდინარე მოვლენების ფონზე, ბანკზეც უარყოფითად აისახა კოვიდ-19-ით გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისი, კერძოდ გაუარესდა მისი ფინანსური შედეგები და იმ მსესხებლების საკრედიტო რისკი, რომლებიც პანდემიით განსაკუთრებით დაზარალებულ სექტორებში საქმიანობენ. ამან განაპირობა მსესხებლის რესტრუქტურული ზაცვა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დონის მნიშვნელოვანი ზრდა პორტფელის ყველა სეგმენტში, პანდემიამდელ პერიოდებში არსებულ საშუალო მაჩვენებლებთან შედარებით.

მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში მთავრობამ მოხსნა კოვიდ-19-თან დაკავშირებით ადრე დაწესებული თითქმის ყველა შეზღუდვა. ამან ქვეყნის ეკონომიკაზე დადებითი გავლენა იქონია.

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ გამოქვეყნებული წინასწარი შეფასებით, 2022 წლის დეკემბერში მშპ-ის ზრდამ შეადგინა 11.0%, რის შედეგადაც 12-თვიანი საშუალო ზრდა გაუტოლდა 10.1%-ს. ზრდის განმაპირობებელი მთავარი ფაქტორები იყო მშენებლობა, წარმოება, ტრანსპორტირება და დასაწყობება, ფინანსური და სადაზღვევო საქმიანობა, ვაჭრობა, სასტუმროები და რესტორნები. საქართველოში საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მისიის წინასწარი კვლევის შედეგების მიხედვით, 2022 წელს 10.0%-იანი ზრდა არის მოსალოდნელი.

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ გამოქვეყნებული ინფორმაციით, ინფლაციის დონემ 2022 წლის დეკემბერში წლიურ 9.8%-ს მიაღწია. მაღალი ინფლაცია გლობალური ეკონომიკის წინაშე მდგარი გამოწვევაა. პანდემიის შემდგომ პერიოდში უკრაინაში რუსეთის შეჭრის გამო საერთაშორისო ბაზრებზე ელექტროენერჯისა და საკვების ფასები კიდევ უფრო გაიზარდა. ამის შედეგად, სამომხმარებლო ფასებმა მთელ მსოფლიოში მკვეთრად მოიმატა. გლობალურად გაზრდილმა ფასებმა საქართველოს ბაზარზეც იმოქმედა და ქვეყანაში მაღალი ინფლაციის მთავარ მიზეზად იქცა. ამის პარალელურად, საქართველოში ეკონომიკური აქტივობა მაღალია, რასაც დიდ წილად ხელს უწყობს აღდგენილი ტურიზმი რუსების და ბელარუსების გრძელვადიანი ვიზიტების რაოდენობის ზრდის ფონზე. მძლავრი ეკონომიკური აქტივობა ზრდის მოთხოვნის მხრიდან ინფლაციური ზეწოლის რისკს, თუმცა იგი ნაწილობრივ დააბალანსა ბოლო დროს ლარის კურსის გამყარებამ.

გარდა ამისა, საკვებზე ფასები მსოფლიო ბაზარზე ბოლო დროს მცირდება, რაც ფრთხილი ოპტიმიზმის საფუძველს იძლევა. მკაცრი მონეტარული პოლიტიკისა და მიწოდების შოკების ამოწურვის შედეგად, სებ მოელის, რომ ინფლაცია ეტაპობრივად შემცირდება და თავის მიზნობრივ დონეს 2023 წლის მეორე ნახევარში დაუბრუნდება. ამის მიუხედავად, ვინაიდან განუსაზღვრელობა რჩება და ინფლაციური რისკებიც მაღალ დონეზე ნარჩუნდება, საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში მონეტარული პოლიტიკა გამკაცრებულ დონეზე, ხოლო მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 11%-ზე შენარჩუნდა.

პანდემიისა და ომის უარყოფითი გავლენის მიუხედავად, ხელმძღვანელობა ინარჩუნებს ლიკვიდობის მძლავრ პოზიციებს სებ-ის ღონისძიებების დახმარებით, რომლებიც მიზნად ისახავს კრიზისულ ვითარებაში საბანკო სექტორის მედეგობის განმტკიცებას. ბანკი აქტიურად ცდილობს უმოქმედო სესხების გონივრულ დონეზე შენარჩუნებას დროული რესტრუქტურული ზაციის ღონისძიებებისა და მშობელი საწარმოსგან მიღებული მხარდაჭერის წყალობით, ასევე სესხების ამოღების მკაცრი ზომებით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ბანკმა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით გამოიყენა უახლესი მაკროეკონომიკური პროგნოზები, რომლებიც ხელმისაწვდომია.

მართალია, ბანკის ხელმძღვანელობა მიზნად ისახავს საქართველოს ბაზარზე ბანკის კიდევ უფრო გაფართოებას დამტკიცებული სტრატეგიული გეგმების შესაბამისად, კოვიდ-19-თან და რუსეთ-უკრაინის ომთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის ფონზე, საშუალო ვადისთვის უმთავრესი ამოცანა არის საკმარისი გაუნაწილებელი მოგების აღდგენა და შენარჩუნება, რომელიც უზრუნველყოფს მყარ საფუძველს სამომავლო ზრდისა და განვითარებისთვის.

გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. შესაბამის საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ ეჭვქვეშ დააყენონ ხელმძღვანელობის მხრიდან კანონმდებლობის ამგვარი ინტერპრეტაციები ბანკის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. ეს შეიძლება მომავალში შეეხოს ისეთ ოპერაციებსა და საქმიანობასაც, რომლებიც ადრე ეჭვქვეშ არ დამდგარა. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. სახელმწიფო ორგანოებს უფლება აქვთ, საგადასახადო კუთხით შეამოწმონ ფისკალური პერიოდები, კერძოდ - შემოწმების წლიდან წინა სამი კალენდარული წელი. ზოგ შემთხვევაში შემოწმებამ შეიძლება უფრო დიდი პერიოდიც მოიცვას.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის მოქმედ შესაბამის კანონმდებლობას ადეკვატურად განმარტავს და რომ ბანკს დარიცხული აქვს ყველა სათანადო გადასახადი.

იურიდიული საკითხები

ჩვეული საქმიანობის პროცესში შესაძლებელია ბანკის წინააღმდეგ სარჩელები აღიმძრას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

პირობითი ვალდებულებები

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის პირობითი ვალდებულებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები		
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	62,154	26,461
აკრედიტივები	260	-
	62,414	26,461
ვალდებულების შესრულების გაცემული გარანტიები		
ვალდებულების შესრულების გაცემული გარანტიები	61,119	25,731
	61,119	25,731
გამოკლებული: საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(356)	(195)
პირობითი ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოქვითვამდე)	123,177	51,997
გამოკლებული: გამოშვებული გარანტიების უზრუნველსაყოფად ფლობილი ანაზრები (მე-14 შენიშვნა)	(3,471)	(2,634)
პირობითი ვალდებულებები	119,706	49,363

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

იურიდიული საკითხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი ასე გამოიყურება (აკრედიტივიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ არის არსებითი):

	<i>აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(195)
ახალი დავალიანება	(835)
ვადამოსული დავალიანება	643
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	31
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(356)

გაცემული გარანტიებისა და აკრედიტივების ყველა ნაშთი 1-ელ სტადიას მიეკუთვნება.

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი ასეთია:

	<i>აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(395)
ახალი დავალიანება	(1,900)
ვადამოსული დავალიანება	1,594
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	506
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(195)

19 წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მოიცავს შემდეგს:

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	1,403	473
გაცემული გარანტიები და აკრედიტივები	963	756
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	631	429
საკასო ოპერაციები	45	58
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	3,042	1,716
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(1,070)	(1,021)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(808)	(615)
საკასო ოპერაციები	(5)	(8)
სხვა	(131)	(16)
საკომისიო ხარჯი	(2,014)	(1,660)
წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	1,028	56

ბანკის ამონაგებს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ძირითადად წარმოადგენს შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან. 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებულმა ამონაგებმა მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან შეადგინა 3,042 ათასი ლარი (2021 წ.: 1,716 ათასი ლარი).

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან (გაგრძელება)**ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან**

მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებით, ბანკმა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარა შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	2022	2021
გადავადებული შემოსავალი (წარმოდგენილი სხვა ვალდებულებებში)	28	11

ბანკი, როგორც წესი, საზღაურს და საკომისიოს იღებს შესაბამისი გარიგების დასრულებამდე ან დასრულებისთანავე (ისეთი ხელშეკრულებების შემთხვევაში, რომელთა მიხედვითაც შესასრულებელი მოვალეობა შესრულებულია დროის გარკვეულ მომენტში, მაგალითად ანგარიშსწორების ოპერაციები). დროთა განმავლობაში გაწეული მომსახურებისთვის (მაგალითად, მომსახურება, რომელზეც მიიღება გარანტიების და აკრედიტივების გაცემის საზღაური) ბანკი, ჩვეულებრივ, წინასწარ მოითხოვს თვითურ, კვარტალურ ან წლიურ საკომისიოს, რომელიც ფარავს მთლიანი სახელშეკრულებო პერიოდის შესაბამის მონაკვეთს.

ბანკმა აღიარა 11 ათასი ლარის ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში, რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ასახულია გადავადებულ შემოსავალში 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

20. პერსონალზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

პერსონალზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	2022	2021
ხელფასები	15,038	12,847
პრემიები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	4,412	2,544
პერსონალზე გაწეული ხარჯი	19,450	15,391
პროფესიული მომსახურება	3,881	3,008
სარეკლამო ხარჯი (ა)	3,132	989
მოკლევადიანი იჯარები	653	785
კომუნიკაცია	366	296
საოფისე მარაგები	294	128
დაზღვევა	178	195
კომუნალური მომსახურება	158	192
თანამშრომელთა გადამზადება	145	160
საწევრო შენატანები	128	99
ქველმოქმედებაზე გაწეული დანახარჯები	115	58
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	107	90
მგზავრობისა და სამივლინებო ხარჯები	84	56
ტექნიკური მომსახურება და ექსპლუატაცია	67	62
ანაზრის დაზღვევის საკომისიო	44	18
კადრების შერჩევის ხარჯი	42	31
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	36	55
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯები	25	29
სხვა	146	290
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	9,601	6,541

(ა) სარეკლამო ხარჯის ზრდა უკავშირდება ბანკის მარკეტინგულ კამპანიებს თავის საცალო ბიზნესთან დაკავშირებით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

20. პერსონალზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება, პროფესიული მომსახურების საზღაურის ჩათვლით, 31 დეკემბრით დასრულებული 2022 და 2021 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე):

	2022	2021
საზღაური ბანკის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	120	130
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	51	56
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	3	4
სულ საზღაური და ხარჯები	174	190

სხვა პროფესიული აუდიტორული ფირმებისთვის მათ მიერ გაწეულ სხვა პროფესიულ მომსახურებაში გადახდილი საზღაური და ასანაზღაურებელი დანახარჯები შეადგენდა 9 ათას ლარს (2021 წ.: 28 ათასი ლარი).

ბანკში დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა 2022 წლის განმავლობაში იყო 336, მათ შორის, ზედა რგოლის საშუალოდ 4 ხელმძღვანელი, შუა რგოლის საშუალოდ 48 ხელმძღვანელი, საშუალოდ 274 სხვა დასაქმებული და დროებითი მომსახურების ხელშეკრულებებით დაქირავებული საშუალოდ 10 თანამშრომელი (2021 წ.: დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა იყო 308, მათ შორის ზედა რგოლის საშუალოდ 4 ხელმძღვანელი, შუა რგოლის საშუალოდ 43 ხელმძღვანელი, საშუალოდ 257 სხვა დასაქმებული და დროებითი მომსახურების ხელშეკრულებებით დაქირავებული საშუალოდ 4 თანამშრომელი).

21 რისკის მართვა**შესავალი**

ბანკის საქმიანობას ყოველთვის ახასიათებს რისკები, მაგრამ მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორცაა ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა ელემენტები. რისკის მართვის ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ბანკში თითოეული პირი არის ანგარიშვალდებული თავის მოვალეობებთან დაკავშირებულ რისკებზე. ბანკის საქმიანობას, ძირითადად, საკრედიტო, ლიკვიდობის და საბაზრო რისკები ახასიათებს. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. ისინი კონტროლდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკის მართვის სტრუქტურა*სამეთვალყურეო საბჭო*

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო მიდგომის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე.

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტი ზოგადად არის პასუხისმგებელი რისკის სტრატეგიის შემუშავებასა და პრინციპების, სტრუქტურის, პოლიტიკისა და ლიმიტების დანერგვაზე. იგი პასუხს აგებს რისკის ძირითად საკითხებზე და მართავს და მონიტორინგს უწევს რისკთან დაკავშირებულ შესაბამის გადაწყვეტილებებს.

რისკის მართვა

რისკის მართვის განყოფილებას ევალება რისკის მართვის სისტემის განსაზღვრა, დანერგვა და მართვა.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკის მართვის სტრუქტურა (გაგრძელება)

აქტივ-პასივების კომიტეტი

აქტივ-პასივების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების, და მთლიანი ფინანსური სტრუქტურის მართვაზე. იგი ასევე პასუხისმგებელია ბანკის დაფინანსების, ლიკვიდობის, საპროცენტო განაკვეთისა და კაპიტალის ადეკვატურობის რისკებზე.

შიდა აუდიტი

რისკის მართვის პროცესებს მთელ ბანკში შემოწმებას მუდმივად უტარებს შიდა აუდიტის განყოფილება. იგი ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობას, მათ სტრუქტურას და ეფექტურობას, ასევე ბანკის შესაბამისობას მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნებთან და შიდა პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხს აგებს რისკებთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებზე, მართავს და ზედამხედველობას უწევს ბანკის სხვა განყოფილებების მიერ რისკებთან დაკავშირებით მიღებულ გადაწყვეტილებებს და კონტროლის ფუნქციების შესრულებას, რომლებიც უკავშირდება კონტროლის საერთო გარემოს, ხელით შესრულებული, ტექნოლოგიებზე დამოკიდებული ან კომპიუტერული პროგრამების მეშვეობით კონტროლის მექანიზმებს, რისკის გამიზნულად ან უნებლიეთ არასწორად შეფასებას, თაღლითობის, ან ქონების მითვისების რისკს, ინფორმაციის დაცვას, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლას, და სხვ. აუდიტის კომიტეტი შედგება სამი წევრისგან, რომელთაგან ორი დამოუკიდებელია.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ბანკის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს. გარდა ამისა, ბანკი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკისადმი ზოგად მდგრადობას რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით. რისკებთან დაკავშირებით ყველა განყოფილება ანგარიშვალდებულია აქტივ-პასივების კომიტეტის მიმართ. შესაბამისი შეხვედრები თვეში ერთხელ ტარდება.

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ბანკის საქმიანობის მეტ მგრძობილობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები, მომხმარებლები ან კონტრაჰენტები ვერ შეძლებენ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებას. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული მონაწილე მხარეებისთვის და რისკების ამ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

ბანკმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მკორექტირებელი ზომები.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მსესხებლის მიერ ლიმიტების დარღვევის მონიტორინგი ხდება გაცემულ სესხებზე. საკრედიტო კომიტეტი შეიძლება ამ ლიმიტების შეცვლის ინიციატივით გამოვიდეს. საჭიროების შემთხვევაში ბანკი ითხოვს გირაოს და კომპანიის თავდებობას. საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

გაუფასურების შეფასება

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად ბანკისთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

დეფოლტის ალბათობა	დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ სესხის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება	დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის განსაზღვრული დავალიანება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელ ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (დაფარვის გრაფიკის მიხედვით ან არა), სესხის გაცემის ვალდებულებების ფარგლებში კრედიტების მოსალოდნელ ათვისებას და გადაუხდელ შენატანებზე დარიცხულ პროცენტს.
დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში	დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელის, მათ შორის უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გზით. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით, თუ არ შეიმჩნევა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ან გაუფასურების სხვა ნიშნები რეზერვის შექმნის თარიღიდან, რა შემთხვევაშიც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება ან ინდივიდუალურად, ან კოლექტიურად, შესაბამისი ფინანსური აქტივების პორტფელის ხასიათიდან გამომდინარე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2, მე-3 სტადიებად და შექმნის ან შექმნის გაუფასურებულად, როგორც აღწერილია ქვემოთ:

- 1-ელი სტადია: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე სტადიიდან.
- მე-2 სტადია: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მეორე სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე სტადიიდან.
- მე-3 სტადია: სესხები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მიიჩნევა. ბანკის ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.
- შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული: შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია საწყისი აღიარებისას. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით საწყისი აღიარებისას და საპროცენტო ამონაგების აღიარება შემდეგ ხდება კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

დეფოლტის და გამოსწორების განმარტება

ბანკი ფინანსურ ინსტრუმენტს გადაუხდელად და, შესაბამისად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსაანგარიშებლად, მე-3 სტადიაზე მყოფად (საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად) მიიჩნევს მაშინ, როდესაც მსესხებელი 90 დღით დააგვიანებს ხელშეკრულების თანახმად გადახდას. ბანკი სხვა ბანკებისგან მისაღებ თანხებს მიიჩნევს გადაუხდელად და იღებს დაუყოვნებლივ ზომებს მაშინ, როდესაც დღის განმავლობაში მოთხოვნილი გადახდები არ იფარება სამუშაო დღის დახურვის დროისთვის ცალკეული ხელშეკრულებების შესაბამისად.

იმის ხარისხობრივი შეფასებისას, მომხმარებელს დარღვეული აქვს თუ არა გადახდის პირობა, ბანკი ასევე განიხილავს სხვადასხვა შემთხვევას, რომლებიც შეიძლება მიუთითებდეს იმაზე, რომ გადახდა არ არის მოსალოდნელი. ასეთი მოვლენების დადგომისას, ბანკი საგულდაგულოდ ამოწმებს მომხმარებლის სტატუსს, რათა, თუ მან არ შეასრულა ვალდებულება, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას მიაკუთვნოს მე-3 სტადიას, ან ხომ არ არის მე-2 სტადია უფრო მართებული.

ბანკმა განსაზღვრა გარკვეული კრიტერიუმები, რომლებიც უნდა დაკმაყოფილდეს იმისათვის, რომ აქტივი გამოსწორებულად ჩაითვალოს. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, აქტივი მეორე სტადიას უნდა მიეკუთვნოს თუ პირველს, დამოკიდებულია დეფოლტის აღმოფხვრისას განახლებულ საკრედიტო რეიტინგზე, და იმაზე, ხომ არ მიანიშნებს ეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდაზე საწყისი აღიარების შემდეგ.

შიდა რეიტინგი და დეფოლტის ალბათობის შეფასების პროცესი

ბანკის საკრედიტო რისკის განყოფილება თავის საქმიანობაში შიდა რეიტინგის მოდელს ეყრდნობა. ბანკი სხვადასხვა მოდელს იყენებს თავისი კორპორაციული და კომერციული პორტფელებისთვის, რომლებითაც თავის მომხმარებლებს ანიჭებს შიდა რეიტინგის შეფასებებს Aaa-დან Ca-C-ის ჩათვლით. მოდელი მოიცავს როგორც თვისებრივ, ისე - რაოდენობრივ ინფორმაციას და, მსესხებლის დამახასიათებელ ინფორმაციასთან ერთად, იყენებენ დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შესაძლოა იმოქმედონ მსესხებლის ქცევაზე. თუ შესაძლებელია, ისინი ასევე ეყრდნობა ადგილობრივი და საერთაშორისო გარე სარეიტინგო სააგენტოებისგან მიღებული ინფორმაციას. თითოეულ სტადიას ენიჭება დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც მოიცავს საპროგნოზო ინფორმაციას და, ფასს 9-ის შესაბამისად, რისკის სტადიების მიხედვით კლასიფიკაციას. იგივე მეორდება თითოეული ეკონომიკური სცენარისთვის, სიტუაციიდან გამომდინარე. რაც შეეხება სამომხმარებლო პორტფელს, მომხმარებლებს ენიჭებათ რეიტინგი A-დან E3-მდე საკრედიტო ბიუროს რეიტინგების სისტემის საფუძველზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაქტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწვევი დაწესებულებები, ბანკები. ამ ურთიერთობებისთვის ბანკის საკრედიტო რისკის განყოფილება აანალიზებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, როგორცაა ფინანსური ინფორმაცია და სხვა გარე მონაცემები, მაგალითად, გარე რეიტინგები, და მათ ანიჭებს შიდა რეიტინგს ქვემოთ მოცემული ცხრილის მიხედვით.

კორპორაციული და კომერციული სესხები

კორპორაციული და კომერციული სესხების შემთხვევაში, მსესხებლებს აფასებენ ბანკის საკრედიტო რისკის განყოფილების სპეციალისტები. საკრედიტო რისკის შეფასება ეყრდნობა კრედიტუნარიანობის შეფასების მოდელს, რომელიც ითვალისწინებს სხვადასხვა ისტორიულ, მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციას, როგორცაა:

- ▶ ისტორიული ფინანსური ინფორმაცია, მომხმარებლის მიერ მომზადებულ პროგნოზებთან და ბიუჯეტებთან ერთად. ეს ფინანსური ინფორმაცია მოიცავს რეალიზებულ და მოსალოდნელ შედეგებს, გადახდისუნარიანობის, ლიკვიდობის და სხვა შესაბამის კოეფიციენტებს, რომლებიც ფასდება მომხმარებლის ფინანსური მდგომარეობა. ზოგიერთი ეს მაჩვენებელი ჩადებულია მომხმარებლებთან შეთანხმების პირობებში და ამიტომ, მეტი ყურადღებით ფასდება;
- ▶ მესამე მხარეებისგან კლიენტების შესახებ მიღებული ნებისმიერი საჯარო ინფორმაცია. ეს გულისხმობს სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებულ გარე რეიტინგებს, დამოუკიდებელი ანალიტიკოსების ანგარიშებს, საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული ობლიგაციების ფასებს, პრესრელიზებს და სტატიებს;
- ▶ ნებისმიერი მაკროეკონომიკური ან გეოპოლიტიკური ინფორმაცია, მაგალითად, მშპ-ის ზრდა, რომელიც აქტუალურია კონკრეტული დარგისთვის და გეოგრაფიული სეგმენტებისთვის, რომლებშიც კლიენტი ეწევა საქმიანობას;
- ▶ ნებისმიერი სხვა ობიექტური და გადამოწმებადი ინფორმაცია კლიენტის მმართველობის ხარისხისა და უნარების შესახებ, რაც განსაზღვრავს კომპანიის საქმიანობას.

სამომხმარებლო სესხები

სამომხმარებლო დაკრედიტება გულისხმობს კლიენტებისთვის სესხების, საკრედიტო ბარათებისა და ოვერდრაფტების შეთავაზებას. ამ პორტფელის საკრედიტო რისკი და სესხებზე შესაძლო დანაკარგების შესაბამისი რეზერვი მოქმედი სესხების შემთხვევაში ფასდება კოლექტიურად, ხოლო უმოქმედო სესხების შემთხვევაში – ინდივიდუალურად.

ბანკის მიერ შიდა საკრედიტო რეიტინგი კორპორაციული და კომერციული სეგმენტებისთვის ასე გამოიყურება:

შიდა რეიტინგის შეფასება	შიდა რეიტინგი	დეფოლტის ალბათობა	შიდა სარეიტინგო განმარტება
1 კლასი	Aaa	0,0008%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	Aa1	0,0015%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	Aa2	0,0026%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	Aa3	0,0047%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	A1	0,0084%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	A2	0,0149%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	A3	0,0267%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	Baa1	0,0476%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Baa2	0,0850%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Baa3	0,1517%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Ba1	0,2705%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Ba2	0,4821%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Ba3	0,8576%	სტანდარტული შეფასება
2 კლასი	B1	1,5213%	სტანდარტული შეფასება
2 კლასი	B2	2,6848%	სტანდარტული შეფასება
3 კლასი	B3	4,6955%	სტანდარტული შეფასება
3 კლასი	Caa1	8,0871%	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
3 კლასი	Caa2	13,5793%	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
3 კლასი	Caa3	21,9123%	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
3 კლასი	Ca-C	33,3835%	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
	ვალდებულების შეუსრულებლობა	100,0000%	გაუფასურებელი

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკის შიდა საკრედიტო რეიტინგი სამომხმარებლო სეგმენტებისთვის ასე გამოიყურება:

<i>შიდა რეიტინგის შეფასება</i>	<i>შიდა რეიტინგი</i>	<i>დეფოლტის ალბათობა</i>	<i>შიდა სარეიტინგო განმარტება</i>
1 კლასი	A	0.0150	მაღალი შეფასება
1 კლასი	B	0.0200	მაღალი შეფასება
1 კლასი	C1	0.0250	მაღალი შეფასება
1 კლასი	C2	0.0350	მაღალი შეფასება
1 კლასი	C3	0.0500	მაღალი შეფასება
2 კლასი	D1	0.0700	სტანდარტული შეფასება
2 კლასი	D2	0.0900	სტანდარტული შეფასება
2 კლასი	D3	0.1200	სტანდარტული შეფასება
3 კლასი	E1	0.1500	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
3 კლასი	E2	0.2000	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
3 კლასი	E3	0.2500	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს იმ ფინანსური ინსტრუმენტების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, რომლებზეც ხდება გაუფასურების გამოთვლა, და ითვალისწინებს როგორც მომხმარებლის უნარს, გაზარდოს დავალიანების მოცულობა დეფოლტის მოახლოებისას, ისე მის უნარს, დავალიანება ვადაზე ადრე დაფაროს. პირველი სტადიის სესხის შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად, ბანკი აფასებს დეფოლტის მოვლენების დადგომის შესაძლებლობას 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის ვადაში – 12 თვის განმავლობაში. მეორე და მესამე სტადიების, ასევე შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის ვადის განმავლობაში დამდგარი დეფოლტის მოვლენების გათვალისწინებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

საკრედიტო რისკის შეფასება ეფუძნება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების სტანდარტიზებული შეფასების სტრუქტურას, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების კონკრეტულ განაკვეთს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების ეს განაკვეთები ითვალისწინებს დეფოლტის მომენტისთვის მოსალოდნელ დაუფარავ დავალიანებას იმ თანხასთან შედარებით, რომლის აღდგენაც ან რეალიზაციაც მოსალოდნელია უზრუნველყოფის ნებისმიერი დასაკუთრებული საგნიდან.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი მუდმივად ახდენს ყველა მისი აქტივის მონიტორინგს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გათვალისწინებით. იმის განსასაზღვრად, ინსტრუმენტი ან ინსტრუმენტთა პორტფელი 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ექვემდებარება, თუ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ბანკი აფასებს ჰქონდა თუ არა ადგილი მნიშვნელოვან ზრდას საკრედიტო რისკში საწყისი აღიარების შემდეგ.

ბანკი ასევე მიმართავს შეფასების მეორად, ხარისხობრივ მეთოდს აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოსაწვევად, როგორცაა, მაგალითად, მომხმარებლის/სესხის შეყვანა საყურადღებო სიაში ან ანგარიშის რესტრუქტურის/ზაცია კრედიტუნარიანობის გამოწვევი მოვლენის დადგომის გამო. საკრედიტო რეიტინგში ცვლილებების მიუხედავად, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ითვლება, რომ საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარებიდან მნიშვნელოვანად გაიზარდა. საკრედიტო რეიტინგის შემცირება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის კრიტერიუმია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კოლექტიურ საფუძველზე შეფასებისას მსგავსი აქტივების ჯგუფისთვის, ბანკი იყენებს შეფასების იგივე პრინციპებს იმის განსასაზღვრად, ხომ არ ჰქონია ადგილი მნიშვნელოვან ზრდას საკრედიტო რისკში საწყისი აღიარების შემდეგ.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების დაჯგუფება

ქვემოთ მოცემული ფაქტორებიდან გამომდინარე, ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს განსაზღვრავს კოლექტიურ ან ინდივიდუალურ საფუძველზე.

აქტივების კლასები, რომლებსთვისაც ბანკი ინდივიდუალურად გამოითვლის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს:

- ▶ მე-3 სტადიის ყველა აქტივი, ფინანსური აქტივის კლასის მიუხედავად, გარდა სამომხმარებლო პორტფელისა;
- ▶ მე-2 სტადიის და მე-3 სტადიის კორპორაციული და კომერციული პორტფელი;
- ▶ კრედიტის ოდენობა, რომელიც შესაძლოა კლასიფიცირებულ იქნას შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად, როდესაც თავდაპირველი სესხის აღიარება წყდება და ახალი სესხი აღიარდება სესხის რესტრუქტურისაგან შედეგად.

აქტივების კლასები ბანკის მიერ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისას კოლექტიურ საფუძველზე მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ბანკის კომერციული პორტფელის უფრო მცირე ან უფრო ერთგვაროვანი ნაშთები;
- ▶ 1-ელი სტადიისა და მე-2 სტადიის სამომხმარებლო სესხები;

ბანკი ამ სესხებს აჯგუფებს უფრო მომცრო ერთგვაროვან პორტფელებად, სესხების შიდა და გარე მახასიათებლების ერთობლიობის საფუძველზე, მაგალითად, შიდა რეიტინგის, გადაცილებული ვადების, პროდუქტის ტიპის ან მსესხებლის დარგის მიხედვით.

საპროგნოზო ინფორმაცია და მრავალჯერადი ეკონომიკური სცენარები

თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელეებში ბანკი მთელ რიგ საპროგნოზო ინფორმაციას ეყრდნობა და მათგან იღებს ისეთ ეკონომიკურ მაჩვენებლებს, როგორიცაა:

- ▶ მშპ-ის ზრდა;
- ▶ ინფლაცია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და მოდელეები შეიძლება ყოველთვის არ ასახავდეს ბაზრის ყველა მახასიათებელს ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის. ამის მხედველობაში მისაღებად, დროებითი შესწორებების სახით ხდება ხარისხობრივი კორექტირებები ან განახლებები, როდესაც ეს სხვაობები საკმაოდ არსებითია.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას იღებს სეზ-ის, საქსტატის, საერთაშორისო სავალუტო ფონდის, World and Regional Economic Outlooks-ების, S&P Global Ratings-ის და სხვ. მიერ გამოქვეყნებული წყაროებიდან. ბანკის საკრედიტო რისკის განყოფილების ექსპერტები განსაზღვრავენ სხვადასხვა სცენარისთვის მისანიჭებელ წონებს. ცხრილებში მოცემულია ძირითადი საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები/დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება ეკონომიკურ სცენარებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად. „მომდევნო წლების“ სვეტში რიცხვები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალო არითმეტიკულს და ამიტომ, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა სცენარისთვის ერთი და იგივეა:

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდ- ნელი საკრედიტო მინიჭებული ზარალის ალბათობები, სცენარი	%	2022 წლის მომდევნო წლები			2021 წლის მომდევნო წლები		
			2023	2024	2025	2022	2023	2024
მშპ-ის ზრდა, %								
	ოპტიმის- ტური	25%	6.0%	5.0%	5.0%	6.0%	5.0%	4.5%
	საბაზისო სცენარი	50%	4.0%	5.5%	5.0%	5.0%	4.0%	4.5%
	პესიმის- ტური	25%	2.0%	4.0%	5.0%	2.0%	4.0%	5.0%
ინფლაციის დონე								
	ოპტიმის- ტური	25%	5.0%	3.0%	3.0%	5.5%	3.0%	3.0%
	საბაზისო სცენარი	50%	5.3%	3.1%	3.0%	7.0%	2.5%	3.0%
	პესიმის- ტური	25%	9.0%	6.0%	3.0%	8.0%	4.0%	3.0%

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივის კლასების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი იმართება ბანკის შიდა საკრედიტო სარეიტინგო სისტემით, ზემოთ აღწერილი ფორმით. ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საკრედიტო რეიტინგების სისტემაზე დაყრდნობით:

შენიშვნა	მალალი შეფასება	სტანდარტული შეფასება	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება		გაუფასურებული	სულ	
			სტანდარტული	დაბალი			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულისა მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	5	1-ელი სტადია	24,811	33,190	218	-	58,219
დაწესებულებების მიმართ	6	1-ელი სტადია	3,472	43,455	-	-	46,927
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7		32,732	289,797	12,387	32,793	367,709
კორპორაციული		1-ელი სტადია	-	183,587	218	-	183,805
		მე-2 სტადია	-	6,736	-	-	6,736
		მე-3 სტადია	-	-	-	162	162
კომერციული		1-ელი სტადია	-	68,489	3,463	-	71,952
		მე-2 სტადია	-	13,792	6,718	-	20,510
		მე-3 სტადია	-	-	-	29,921	29,921
სამომხმარებლო		1-ელი სტადია	32,375	16,649	1,738	-	50,762
		მე-2 სტადია	357	544	250	-	1,151
		მე-3 სტადია	-	-	-	2,710	2,710
ამორტიზებული ღირებულებებით შეფასებული სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	1-ელი სტადია	-	44,199	-	-	44,199
აუთვისებული საკრედიტო ხაზები	18	1-ელი სტადია	34,636	25,171	995	-	60,802
		მე-3 სტადია	-	-	-	1,352	1,352
აკრედიტივები	18	1-ელი სტადია	-	-	260	-	260
სულ			95,651	435,812	13,860	34,145	579,468

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ცხრილი გვიჩვენებს სხვადასხვა კლასის ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	შენიშვნა	მალალი შეფასება	სტანდარ-ტული შეფასება	სტანდარ-ტულზე დაბალი შეფასება	გაუფასუ-რებული	სულ	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულისა	5	1-ელი სტადია	739	36,897	-	-	37,636
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	1-ელი სტადია	-	50,666	-	-	50,666
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7		16,595	236,750	39,122	16,370	308,837
კორპორაციული		1-ელი სტადია	-	113,579	613	-	114,192
		მე-2 სტადია	-	39,517	728	-	40,245
		მე-3 სტადია	-	-	-	-	-
კომერციული		1-ელი სტადია	-	54,757	13,013	-	67,770
		მე-2 სტადია	-	21,697	23,819	-	45,516
		მე-3 სტადია	-	-	-	15,632	15,632
სამომხმარებლო		1-ელი სტადია	16,500	7,007	918	-	24,425
		მე-2 სტადია	95	193	31	-	319
		მე-3 სტადია	-	-	-	738	738
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	1-ელი სტადია	-	42,401	-	-	42,401
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	18	1-ელი სტადია	14,110	8,968	1,771	-	24,849
		მე-2 სტადია	-	25	1,237	-	1,262
		მე-3 სტადია	-	-	-	350	350
სულ			31,444	375,707	42,130	16,720	466,001

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

ბანკის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2022				2021			
	საქრ- თველო	ეთგო	სხვა არა-ეთგო	სულ	საქრ- თველო	ეთგო	სხვა არა-ეთგო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	35,597	24,811	2,134	62,542	37,241	3,999	1,140	42,380
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	43,455	3,472	-	46,927	50,662	-	-	50,662
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	338,501	-	12,384	350,885	294,695	-	278	294,973
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	43,861	-	-	43,861	42,059	-	-	42,059
სხვა აქტივები	1,145	8	9	1,162	424	19	61	504
	462,559	28,291	14,527	505,377	425,081	4,018	1,479	430,578
ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	31,875	1	74,811	106,687	33,525	-	89,610	123,135
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	168,995	1,231	101,805	272,031	114,038	232	87,717	201,987
საიჯარო ვალდებულებები	3,772	-	-	3,772	6,147	-	-	6,147
სხვა ვალდებულებები	2,403	7	78	2,488	2,665	15	67	2,747
სუბორდინირებული ვალი	-	-	26,559	26,559	-	-	30,222	30,222
	207,045	1,239	203,253	411,537	156,375	247	207,616	364,238
წმინდა აქტივები/ (ვალდებულებები)	255,514	27,052	(188,726)	93,840	268,706	3,771	(206,137)	66,340

ლიკვიდობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. მშობელი საწარმოსგან მოზიდული სახსრები ბანკის საქმიანობას უახლოეს მომავალში საკმარისად უზრუნველყოფს. ბანკის აქტივებს მართავს ისე, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდობა და ყოველდღიურად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებსა და ლიკვიდობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ბანკი ფლობს კორპორაციული და ფინანსთა სამინისტროს ობლიგაციების პორტფელს, რომლის დაგირავებაც შესაძლებელია ფულადი სახსრების გაუთვალისწინებელი დეფიციტის შემთხვევაში სებ-იდან სესხის აღების მიზნით. ამასთან, ბანკი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ბანკი ავასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი გამოითვლება მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფულადი ნაკადების წმინდა გადინებასთან შეფარდებით. ბანკს მოეთხოვება ლიკვიდური აქტივების მარაგის მუდმივად შენარჩუნება, რათა შეემდოს თავისი გადინებული წმინდა ფულადი ნაკადების დაფარვა 30-დღიანი კალენდარული დღის სტრესული სცენარის შემთხვევაში. ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა, რომელსაც წესებს საქართველოს ეროვნული ბანკი, შეადგენს 100%-ს უცხოურ ვალუტაში ლიკვიდობის გადაფარვის და ლიკვიდობის გადაფარვის გაერთიანებული კოეფიციენტებისთვის და 75%-ს - ეროვნულ ვალუტაში ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტისთვის. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა ლიკვიდობის გადაფარვის შემდეგი კოეფიციენტები აჩვენა:

	2022, %	2021, %
ლარი	234,6	161,8
უცხოური ვალუტა	200,3	250,6
გაერთიანებული	211,3	222,3

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი ბანკისგან მოითხოვს სტაბილური დაფინანსების პროფილის შენარჩუნებას თავისი აქტივების შემადგენლობასთან და გარეგანსურ საქმიანობებთან მიმართებით, რათა შემცირდეს იმის ალბათობა, რომ ბანკის დაფინანსების რეგულარული წყაროების შეწყვეტა მნიშვნელოვნად დააზიანებს მის ლიკვიდობის პოზიციას. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი გამოითვლება სტაბილური დაფინანსების ხელმისაწვდომი ოდენობის შეფარდებით სტაბილური დაფინანსების სავალდებულო ოდენობასთან. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა წმინდა სტაბილური დაფინანსების შემდეგი კოეფიციენტები აჩვენა:

	2022, %	2021, %
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი	130,3	113,8

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით

ცხრილში ქვემოთ მოცემულია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებზე დაყრდნობით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, ბანკი მოელის, რომ მეანაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ბანკს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ბანკის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

<i>2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>3 თვეზე ნაკლები</i>	<i>3-დან 12 თვემდე</i>	<i>1-დან 5 წლამდე</i>	<i>5 წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	30,076	4,959	72,550	5,513	113,098
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	113,786	69,111	103,215	-	286,112
საიჯარო ვალდებულებები	533	1,461	1,981	-	3,975
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,488	-	-	-	2,488
სუბორდინირებული ვალი	-	1,370	29,763	-	31,133
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	146,883	76,901	207,509	5,513	436,806

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	36,740	84,206	2,102	6,038	129,086
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	60,548	50,118	99,521	-	210,187
საიჯარო ვალდებულებები	618	1,854	4,085	-	6,557
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,749	-	-	-	2,749
სუბორდინირებული ვალი	-	1,570	35,691	-	37,261
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	100,655	137,748	141,399	6,038	385,840

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვას ბანკის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით. თითოეული გამოუყენებელი სესხის პირობითი ვალდებულება შეტანილია იმ ყველაზე ადრეული თარიღით, როდესაც შესაძლებელი გახდება მისი გამოყენება.

	შენიშვნა	3 თვეზე ნაკლები	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2022	18	62,154	-	-	62,154
2021	18	26,461	-	-	26,461

ბანკის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე. ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. ბანკს სებ-ის ღირებულებების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი წარმოებს ყოველდღიურად.

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ვალუტები, რომლებშიც ბანკს მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა 31 დეკემბრის მდგომარეობით თავის ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე. ანალიზი გამოითვლის ლართან მიმართებით სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი მოძრაობის ეფექტს მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე, თუ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია. საკუთარ კაპიტალზე დაბეგრამდე ეფექტი არ განსხვავდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტისგან. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ან საკუთარი კაპიტალის ანგარიშგებაში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი ასახავს წმინდა პოტენციურ ზრდას.

ვალუტა	სავალუტო კურსის ცვლილება, 2022 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2022	სავალუტო კურსის ცვლილება, 2021 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2021
აშშ დოლარი	15%/(15%)	442/(442)	15%/(15%)	393/(393)
ევრო	15%/(15%)	239/(239)	15%/(15%)	1,210/(1,210)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია ბანკის მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ცვლილების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია.

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის ნაგარაუდები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე ერთი წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 31 დეკემბრისთვის ფლობილ ცვლადი განაკვეთის მქონე არა სავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს.

<i>ვალუტა</i>	<i>ზრდა/(ცლება) საბაზისო ერთეულებში 2022</i>	<i>წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2022</i>
ლარი	100/(100)	1,323/(1,323)

<i>ვალუტა</i>	<i>ზრდა/(ცლება) საბაზისო ერთეულებში 2021</i>	<i>წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2021</i>
ლარი	100/(100)	1,072/(1,072)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ბანკი შეძლებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

შეფასების ტექნიკის მეშვეობით ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარდგენისათვის ბანკი შემდეგ იერარქიას იყენებს:

- ▶ დონე 1- ანალოგიური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული (არაკოტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

შემდეგ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი იერარქიული დონეების მიხედვით:

<i>2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>სამართლიანი ღირებულების შეფასება, შემდეგის გამოყენებით:</i>			
	<i>დონე 1</i>	<i>დონე 2</i>	<i>დონე 3</i>	<i>სულ</i>
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	62,542	–	–	62,542
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	–	46,927	46,927
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	–	–	347,315	347,315
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	6,746	37,315	44,061
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	–	390	–	390

<i>2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>სამართლიანი ღირებულების შეფასება, შემდეგის გამოყენებით:</i>			
	<i>დონე 1</i>	<i>დონე 2</i>	<i>დონე 3</i>	<i>სულ</i>
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	29,615	77,072	106,687
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	–	111,409	160,772	272,181
საიჯარო ვალდებულებები	–	–	3,772	3,772
სუბორდინირებული ვალი	–	–	26,559	26,559
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	–	935	–	935

<i>2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>სამართლიანი ღირებულების შეფასება:</i>			
	<i>დონე 1</i>	<i>დონე 2</i>	<i>დონე 3</i>	<i>სულ</i>
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	42,380	–	–	42,380
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	–	50,662	50,662
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	–	–	294,973	294,973
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	5,338	37,538	42,876
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	–	186	–	186

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება, შემდეგის გამოყენებით:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	123,135	123,135
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	-	201,987	201,987
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	6,147	6,147
სუბორდინირებული ვალი	-	-	30,222	30,222
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	332	-	332

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ცხრილი არ მოიცავს არა ფინანსური აქტივებისა და არა ფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	აუდიარებელი			აუდიარებელი		
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	შემოსულობა (ზარალი)	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	შემოსულობა (ზარალი)
	2022 წ.	2022 წ.	2022 წ.	2021 წ.	2021 წ.	2021 წ.
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	62,542	62,542	-	42,380	42,380	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	46,927	46,927	-	50,662	50,662	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	350,885	347,315	(3,570)	294,973	294,973	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	43,861	44,061	200	42,059	42,876	817
სხვა ფინანსური აქტივები	1,162	1,162	-	504	504	-
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	106,687	106,687	-	123,135	123,135	-
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	272,031	272,181	150	201,987	201,987	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,488	2,488	-	2,747	2,747	-
საიჯარო ვალდებულებები	3,772	3,772	-	6,147	6,147	-
სუბორდინირებული ვალი	26,559	26,559	-	30,222	30,222	-
სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუდიარებელი ცვლილება			(3,220)			817

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

მიიჩნევა, რომ ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების და საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ შესაბამის სამართლიან ღირებულებებს მათი მოკლევადიანი ხასიათის და ლიკვიდობის გამო, და გრძელდება მათი საბაზრო პირობების მიხედვით გადაფასება. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, მათი ხასიათისა და თვისებების გამო, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის პირველ დონეს მიეკუთვნება.

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს. შეფასებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდული ფასწარმოქმნის მოდელს, რომლისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელი იყენებს სხვადასხვა ამოსავალ მონაცემს, მათ შორის, სავალუტო სპოტ და ფორვარდულ კურსებს.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

კვოტირებული თამასუქების და ობლიგაციების სამართლიანი ღირებულება ეყრდნობა ფასების კოტირებას საანგარიშგებო თარიღისთვის და მიეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 დონეს. არაკვოტირებული ინსტრუმენტების, მომხმარებლებზე გაცემული სესხების, მომხმარებელთა ანაზღაურების, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებების, სუბორდინირებული სესხის და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

23 აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი მათი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. ბანკის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებისათვის იხილეთ 21-ე შენიშვნა - „რისკის მართვა“.

	2022			2021		
	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	62,542	–	62,542	42,380	–	42,380
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	46,927	–	46,927	50,662	–	50,662
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	146,055	204,830	350,885	109,574	185,399	294,973
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	14,525	29,336	43,861	6,463	35,596	42,059
ძირითადი საშუალებები	–	2,420	2,420	–	3,827	3,827
აქტივის გამოყენების უფლება	–	3,766	3,766	–	5,412	5,412
არამატერიალური აქტივები	–	5,255	5,255	–	4,863	4,863
სხვა აქტივები	2,250	604	2,854	1,408	411	1,819
სულ	272,299	246,211	518,510	210,487	235,508	445,995
ვალდებულებები						
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	34,174	72,513	106,687	117,654	5,481	123,135
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	177,398	94,633	272,031	106,210	95,777	201,987
ანარიცხები	356	–	356	240	–	240
საიჯარო ვალდებულებები	320	3,452	3,772	–	6,147	6,147
სხვა ვალდებულებები	5,696	594	6,290	5,186	–	5,186
სუბორდინირებული ვალი	45	26,514	26,559	–	30,222	30,222
სულ	217,989	197,706	415,695	229,290	137,627	366,917
წმინდა	54,310	48,505	102,815	(18,803)	97,881	79,078

24 დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების მიმდინარე ნაშთები ასეთია:

	2022				2021			
	მშობელი საწარმო	ხელმძღვა- ნელობა	საერთო უმადლესი კონტროლს რანგის დაქვემდებარებული საწარმოები	სხვა	მშობელი საწარმო	ხელმძღვა- ნელობა	საერთო უმადლესი კონტროლს რანგის დაქვემდებარებული საწარმოები	სხვა
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	227	-	1,694	-	284	-	3,946	-
მოთხოვნები								
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	3,472	-	-	-	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	252	-	3	-	322	-	2
სხვა აქტივები	-	-	1	-	-	-	-	-
ვალდებულებები								
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(7,547)	-	(13,982)	-	(8,278)	-	(16,960)	-
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	(4,727)	(88,425)	-	-	(9,066)	(86,502)	-
სხვა ვალდებულებები	-	-	(17)	-	-	-	(3)	(7)
სუბორდინირებული ვალი	(13,280)	-	(13,279)	-	(15,111)	-	(15,111)	-

დაკავშირებული მხარეების მიმართ ბანკის ვალდებულებები შეადგენს მისი მთლიანი ვალდებულებების 34%-ს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021 წ.: 41%), რაც მნიშვნელოვან კონცენტრაციას წარმოადგენს.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავალი და ხარჯი:

	2022				2021			
	საერთო უმაღლესი კონტროლს რანგის დაქვემდებარებული მშობელი ხელმძღვა-საწარმო ნელოზა		საერთო უმაღლესი კონტროლს რანგის დაქვემდებარებული მშობელი ხელმძღვა-საწარმოები სხვა		საერთო უმაღლესი კონტროლს რანგის დაქვემდებარებული მშობელი ხელმძღვა-საწარმო ნელოზა		საერთო უმაღლესი კონტროლს რანგის დაქვემდებარებული მშობელი ხელმძღვა-საწარმოები სხვა	
შემოსავალი								
საზღაურიდან და საკომისიო								
მოსაკრებლიდან	5	-	11	-	2	-	2	-
საკომისიო ხარჯი	(2)	-	(1)	-	(2)	-	(5)	-
საპროცენტო შემოსავალი მომხმარებლებზე								
გაცემული სესხებიდან	-	14	-	-	-	21	-	-
საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	(2)	-	43	-	(2)	-	7	-
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ								
ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(35)	-	(567)	-	(21)	-	(711)	-
მომხმარებლების მიმართ								
ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	-	(259)	(3,186)	-	-	(314)	(3,121)	-
სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო ხარჯი	(739)	-	(739)	-	(816)	-	(816)	-
პროფესიული საზღაური	-	-	(56)	(8)	-	-	-	(18)
ქვემოქმედებაზე გაწეული დანახარჯები	-	-	-	(27)	-	-	-	-

დაკავშირებული მხარეების მიმართ ბანკის ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი მისი მთლიანი საპროცენტო ხარჯის 33%-ია (2021 წ.: 37%).

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელი პერსონალის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2022	2021
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	2,506	2,275

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელი პერსონალი შედგებოდა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს 5 და დირექტორთა საბჭოს 3 წევრისგან (2021 წ.: სამეთვალყურეო საბჭოს 5 წევრი და დირექტორთა საბჭოს 4 წევრი).

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

25. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია (i) ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნებთან და (ii) ბანკის ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა. სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის მონიტორინგი ხდება ყოველთვიურად საანგარიშო მოხსენების სახით, რომელშიც წარმოდგენილია შესაბამისი გაანგარიშებები და ხელმოწერილია ბანკის მთავარი ბუღალტრის ან ფინანსური დირექტორის მიერ, რის შემდეგაც იგზავნება სებ-ში.

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკი აკმაყოფილებდა ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

კაპიტალის ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ 1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- ▶ კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შედიოდა საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით;
- ▶ კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი ამჟამად დადგენილია 0%-ის ოდენობით;
- ▶ სისტემურობის ბუფერი დაინერგება სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვის ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

პილარ 2

- ▶ სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული არაპეჯირებული სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონა;
- ▶ დაინერგება კონცენტრაციის რისკის ბუფერი სექტორული და ერთი მსესხებლის კონცენტრაციის რისკისთვის;
- ▶ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგებზე დაყრდნობით;
- ▶ მარეგულირებელი ორგანოს მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების საერთო პროგრამის (GRAPE) ბუფერი ბანკის კონკრეტულ რისკებზე დაყრდნობით.

სებ-ის სპეციალური საზედამხედველო გეგმა

2020 წლის 31 მარტს სებ-მა გამოაცხადა საზედამხედველო გეგმა კოვიდ-19-ის უარყოფითი შედეგების აღმოსაფხვრელად. გეგმა კრიზისის პერიოდში კომერციულ ბანკებს ათავისუფლებს სავალდებულო მოთხოვნებისგან, რათა მათ შეძლონ საქმიანობის გაგრძელება და ეკონომიკის რეალური სექტორის დაკრედიტება. კერძოდ, სებ-მა კომერციულ ბანკებს თავიანთი კაპიტალის ბუფერების გამოყენების უფლება მისცა 2.5%-იანი კონსერვაციის ბუფერის აღმოფხვრით და სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის 2/3-ით შემცირებით. სებ-მა ასევე დააწესა მორატორიუმი კომერციული ბანკების მიერ სავალდებულო მოთხოვნების დარღვევის შემთხვევებზე, რაც გამოწვეულია ისეთი გარე ფაქტორებით, როგორცაა, დამატებითი საკრედიტო ზარალი, სავალუტო კურსის მერყეობა და სხვა. 2022 წლის მარტში, როგორც ამ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაში აღინიშნა, ბანკის მშობელმა საწარმომ დამატებით 26,000 ათასი ლარი შეიტანა სააქციო კაპიტალში. ამის შედეგად ბანკმა შეწყვიტა კაპიტალის ბუფერების გამოყენება.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

25. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის მოთხოვნით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მთლიანი კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების მინიმუმ 18.53%-ს უნდა შეადგენდეს, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი – 13.63%-ს, ხოლო ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი – 10.84%-ს, და ეს კოეფიციენტები გამოთვლილი უნდა იყოს ბაზელ 3-ის მოთხოვნების შესაბამისად. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი ასე გამოიყურებოდა:

		<i>31 დეკემბერი, 2021 წ.</i>	<i>31 დეკემბერი, 2022 წ.</i>
	<i>შენიშვნები</i>	<i>სებ-ის მიხედვით</i>	<i>სებ-ის მიხედვით</i>
სააქციო კაპიტალი	15	103,000	129,000
გაუნაწილებელი მოგება		(26,983)	(33,136)
გამოკლებული: არამატერიალური აქტივები, წმინდა მიმდინარე პერიოდის ზარალი	9	(4,863)	(5,255)
		(6,153)	(2,131)
ძირითადი პირველადი კაპიტალი		65,001	88,478
პირველადი კაპიტალი		65,001	88,478
მეორადი კაპიტალი		18,592	10,817
დამატებითი კაპიტალი		5,256	6,223
სულ საზედამხედველო კაპიტალი		88,849	105,518
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები		475,591	556,153
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი		18.68%	18.97%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის/პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი		13.67%	15.91%

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი უახლოვდება მინიმალურ მოთხოვნას. ბანკმა რამდენიმე ინიციატივა განახორციელა, რომელთა მიზანი არის კაპიტალის ადეკვატურობის გაუმჯობესება, რაც შეუზღუდავად მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ბანკი მშობელი საწარმოსგან მოელის კაპიტალის გაზრდას 13,000-16,000 ათასი ლარის ოდენობით 2023 წლის პირველ ნახევარში;
- ▶ ბანკი მოელის თავისი სუბორდინირებული ვალის რესტრუქტურისა და დაფარვის ვადის გაგრძელებას 2025 წლიდან 2029 წლამდე.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ზემოაღნიშნული ინიციატივების ერთობლიობა ბანკს უზრუნველყოფს საკმარისი კაპიტალით, რომ მან გააგრძელოს თავისი საქმიანობა 2023 წლის შემდეგ. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით, ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე მართებულია. მომზადების ეს საფუძველი იმ დაშვებას აკეთებს, რომ მშობელ საწარმოს აქვს იმის შესაძლებლობა და განზრახვა, რომ ბანკს საკმარისი ფინანსური მხარდაჭერა აღმოუჩინოს, რაც ბანკს საშუალებას მისცემს მოახდინოს თავისი აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა ჩვეული საქმიანობის პროცესში.